

ဝိသုဒ္ဓိဉာဏကထာ

မဟာစည်ထေရေနိရုစိတာ

ဆဋ္ဌသင်္ဂါတိပုစ္ဆကောန

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတေန ဘဒ္ဒန္တသောဘနေန

IN KIND MEMORY

OF

DAW SAW YIN, MAHASI YOGI.

PUBLISHED

THROUGH THE DONATION

OF

U ON MAUNG,

PROPRIETOR, BAMA LETYONE ALLUMINUM WORKS,

RANGOON.

ဝိသုဒ္ဓိဉာဏကထာ

မဟာစည်ထေရေနိရုစိတာ

ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိသုန္နကောန

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတေန ဘဒ္ဒန္တသောဘနေန

IN KIND MEMORY

OF

DAW SAW YIN, MAHASI YOGI.

PUBLISHED

THROUGH THE DONATION

OF

U ON MAUNG,

PROPRIETOR, BAMA LETYONE ALLUMINUM WORKS,

RANGOON.

ဝိသုဒ္ဓိ ဥဏ္ဏကထာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

သဒ္ဓမ္မရံသိ ဇာလိဿ၊ သဗ္ဗညုဿ မဟေသိနော။
သဒ္ဓမ္မရံသိ သင်္ခါတံ၊ ဗိရံ ဇောတေတု သာသနံ။

အယံ ဝိသုဒ္ဓိ ဥဏ္ဏကထာ သင်္ခေပေန ဝုစ္စတိ အဝိ-
ဂတ ဝိသေသာနံ ယောဂီနံ သုဗောဓာယ၊ ယေ ဥဒရဿ
ဥန္တမန-ဩနမနဝသေန ပါကဋံ ဝါယော ဖေါဠဗ္ဗရူပံ ဝါ
ဗုသနဝသေန ပါကဋံ ဘူတတ္တယ ဖေါဠဗ္ဗရူပံ ဝါ ပဓာန-
ဝသေန အဘိနိဝိသိတွာ အနုက္ကမေန သဗ္ဗမ္ဘိ ဆန္ဒါရိကံ
နာမရူပံ ဝိသသိတွာ ဒိဋ္ဌဓမ္မာ ဟောန္တိ ပတ္တဓမ္မာ ဝိဒိတ-
ဓမ္မာ ပရိယောဂါဠဓမ္မာ တိဏ္ဍဝိစိကိန္တိာ ဝိဂတကထံ-
ကတာ ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တာ အပရပ္ပတ္တယာ သတ္ထုဿာ-
သနေ။

(က) သီလဝိသုဒ္ဓိ

ယံ ဟိ ပဉ္စင်္ဂ-အဋ္ဌင်္ဂ - ဒသင်္ဂ သီလေသု အညတရံ
သမာဒိယိတွာ သုဂုတ္တံ သုရက္ခိတံ၊ အယံ ဥပါသကော-
ပါသိကာနံ သီလဝိသုဒ္ဓိ နာမ။

ယံ ပန ပါတိမောက္ခသံဝရာဒိ စတုဠိဝံ သုပရိသုဒ္ဓိ သီလံ၊ အယံ ဘိက္ခုနံ သီလဒီသုဒ္ဓိ နာမ။ တတ္ထ စ ပါတိမောက္ခသံဝရမေဝ ပဓာနံ၊ တသ္မိံ ဟိ ပရိသုဒ္ဓေ ဘာဝနံ သမ္မာဒေတုံ သက္ကောတိယေဝ။

ဝိပဿနာနိယလေသ

ဘာဝနာ စ နာမေသာ သမထဝိပဿနာ ဝသေန ဒုဝိဓာ ဟောတိ။ တာသု ယော ပဌမံ သမထ ဘာဝနံ ဘာဝေတွာ ဥပစာရ-အပ္ပနာဝသေန နိဗ္ဗာသမာဓိသု အညတရသ္မိံ ဌတွာ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ ဝိပဿတိ၊ အယံ သမထယာနိကော နာမ။ ယော ပန တဒုဘယမ္ပိ သမာဓိံ အနုပ္ပါဒေတွာဝ အာဒိတော ပဌာယ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ ဝိပဿတိ၊ အယံ သုဒ္ဓိဝိပဿနာ ယာနိကော နာမ။ ဣမမေဝ ဟိ ပုဂ္ဂလံ သန္ဓာယ ပပဉ္စ သူဒနိယံ ဓမ္မဒါယာဒ သုတ္တဝဏ္ဏနာယံ “ဣဓေကဓ္မော ပဌမံ ဥပစာရသမာဓိံ ဝါ အပ္ပနာသမာဓိံ ဝါ ဥပ္ပါဒေတိ၊ အယံ သမထော။ သော တဉ္စ တံသမ္ပယုတ္တေ စ ဓမ္မေ အနိစ္စာဒိဟိ ဝိပဿတိ၊ အယံ ဝိပဿနာ” တိ သမထယာနိကဿ ဘာဝနာနယံ ဒေသေတွာ “ဣဓ ပနေကဓ္မော ဝုတ္တပ္ပကာရံ သမထံ အနုပ္ပါဒေတွာဝ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ အနိစ္စာဒိဟိ ဝိပဿတိ” တိ ဝုတ္တံ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ စ “သုဒ္ဓိဝိပဿနာ ယာနိကော ပန ဥပေ။ စတသော ဓာတုယော ပရိဂ္ဂဟာတိ” တိ ဝုတ္တံ။ နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ္တကေပိ သုသိမပရိဗ္ဗာဇကသုတ္တေ “ပုဗ္ဗေ

ဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏကထာ

၅

ခေါ် သုသိမ ဓမ္မဋ္ဌိတိ ဉာဏံ၊ ပစ္ဆိမာ နိဗ္ဗာနေ ဉာဏ” ဟိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ။

တေသု သုဒ္ဓဝိပဿနာယာနိကေန ယောဂိနာ ယထာ-
ဝုတ္တသီလဝိသုဒ္ဓိယာ သမ္ပန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ နာမရူပ
ပရိဂ္ဂဟေ ယောဂေါ ကာတဗျော၊ ယောဂံ ကုရမာနေန
စ အတ္တနော သန္တာနေ ဟိကဋ္ဌာနိ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓ-
သင်္ခါတာနိ နာမရူပါနိ ယထာဝ သရသတော ပရိဂ္ဂ-
ဟေတဗျာနိ။

ဝိပဿနာ ဟိ နာမ ဆသု နှိုရေသု ပါကဓေ နာမ-
ရူပေ သဘာဝ-သာမညလက္ခဏာတော သဏ္ဌက္ခေန္တေန
ဘာဝေတဗျာ။ အာဒိတော ပန ဆသု နှိုရေသု သဗ္ဗတ္ထ
ဥပ္ပန္နိ၊ ပုန္နိ သဗ္ဗံ နာမရူပံ အနုဂတိံ၊ အနုဂတိံ
သဏ္ဌက္ခေတုံ ဒုက္ခရံ ဟောတိ။ တသ္မာ အာဒိ-
ကမ္မိကေန ယောဂိနာ ကာယနှိုရေ ဖုဋ္ဌဝသေန သုပါကဋ္ဌ-
ရူပံ ပဋ္ဌပံ သဏ္ဌက္ခေတဗ္ဗံ။ “ယထာပါကဋ္ဌံ ဝိပဿနာဘိ-
နိဓေသော” တိ ဟိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ နိသိန္န-
ကာလေ နိသဇ္ဇာဝသေန စ သဗ္ဗကာယင်္ဂေသု ဖုသန-
ဝသေန စ ဖုဋ္ဌရူပါနိ ဥပနိဇ္ဈာယ “နိသိဒါမိ ဖုသာမိ၊
နိသိဒါမိ ဖုသာမိ” တိ အာဒိနာ နယေန သဏ္ဌက္ခေတဗျာနိ။
အထဝါ ပန နိသိန္နဿ ယောဂိနော ဥဒရေ အဿာသ-
ပဿာသပ္ပစ္စယာ ပဝတ္တံ ဝါယောဗေါဠဗ္ဗရူပံ ဥန္နမန-
ဩနမနာကာရေန နိရန္တရံ ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ၊ တမ္ပိ ဥပ-
နိဇ္ဈာယ “ဥန္နမတိ ဩနမတိ၊ ဥန္နမတိ ဩနမတိ” တိ

အာဒိနာ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ။ ဇေဝံ ဟိဿ သလ္လက္ခေန္တိဿ
 ဥဒရဗ္ဗန္တိရေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ကာယဒ္ဓါရံ ပဋိဟညိတွာ
 ပဋိဟညိတွာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဝါယောဓာတု ထန္တနာကာ-
 ရေန ဝါ စလနာကာရေန ဝါ ပေလ္လနာကာရေန ဝါ
 အာရိဉ္ဇနာကာရေန ဝါ ပါကဋ္ဌာ ဟောတိ။ တတ္ထ စ
 ထန္တနာကာရော ဝါယောဓာတုယာ ဝိတ္တန္တန လက္ခဏ-
 မေဝ။ စလနာကာရော ပနဿာ သမုဒီရဏာရသော၊
 ပေလ္လနာကာရော စ အာရိဉ္ဇနာကာရော စ အဘိနိဟာရ-
 ပစ္စုပဋ္ဌာနံ။

တသ္မာ ဒေသ (ဥန္တမနာဒိအာကာရေန ပါကဋ္ဌံ ဖေါဠဗ္ဗ-
 ရူပံ သလ္လက္ခေန္တိ) တေသံ (လက္ခဏ-ရသ-ပစ္စု-
 ပဋ္ဌာနာနံ) ပဇာနနဝသေန ရူပပရိဂ္ဂဟံ သမ္ပာဒေတိ။
 ပစ္ဆိာ ပန နာမပရိဂ္ဂဟံ စ တဒုဘယပရိဂ္ဂဟံ စ သမ္ပာ-
 ဒေတွာ အနိစ္စာဒိ သာမညလက္ခဏာနိဝိ ပဇာနိဿတိ
 ယေဝါတိ။

ဇေဝံ ပနဿ ဥန္တမနာဒိ ဖေါဠဗ္ဗရူပံ သလ္လက္ခေန္တိဿေဝ
 သရာဂါဒိ ဝိတ္တာနိ စ သုခါဒိဝေဒနာယော စ သဗ္ဗကာ-
 ယာ ပဋိသင်္ခါရာ စ ပါတုဘဝန္တိ ယေဝ။ တဒါ တေဝိ
 သလ္လက္ခေတဗ္ဗာ။ သလ္လက္ခေတွာ စ ပုန မူလ အာရမ္မဏ-
 ဘူတံ ဥန္တမနာဒိဖေါဠဗ္ဗရူပမေဝ နိရန္တရံ သလ္လက္ခေတဗ္ဗန္တိ
 အယမေတ္ထ ဝိပဿနာနယလေသော။ ဝိတ္တာရော ပန ဣဝ
 ဝတ္ထု န သက္ကာ၊ အယံ ဟိ သင်္ခေပဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏကထာ၊
 န ဝိပဿနာ နယဒိပနိ ကထာတိ။

ဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏကထာ

(ခ) ဝိတ္တဝိသုဒ္ဓိ

ပဌမာရမ္ဘကာလေ ပနဿ ဇေဝံ သလ္လက္ခေန္တိဿာပိ
 ယာဝ ဝိတ္တံ န သုဝိသုဒ္ဓိံ ဟောတိ၊ တာဝ သလ္လက္ခဏ-
 ဝိတ္တာနံ အန္တရန္တရာ ကာမာဒိ အာရမ္မဏာနိ စိန္တေတွာ
 ဝိက္ခိတ္တဝိတ္တာနိပိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တာနိ ယောဂီ ဉာတုံ
 သက္ကောတိ ဝါ န ဝါ၊ သက္ကောန္တောပိ စ ထောကံ အတိ-
 က္ကန္တကာလေယေဝ သက္ကောတိ၊ တဒါ ဟိဿ ခဏိက-
 သမာမိ အတိဝိယ တရုဏော ဟောတိ အပ္ပဗလော၊
 တေနဿ တာနိ ဝိက္ခိတ္တဝိတ္တာနိ သလ္လက္ခဏ ဘာဝနာ-
 ဝိတ္တံ အာဝရိတွာ တိဋ္ဌန္တိ။ တဿှာ တာနိ နိဝရဏဗိတ္တာနိ-
 တိ ဝုစ္စန္တိ။

တဿ ပန ခဏိကသမာမိဿ ဗလဝကာလေ သလ္လ-
 က္ခဏဝိတ္တံ ဥန္နမန- ဩနမန- နိသဇ္ဇာ- ဖုသန- သမိဉ္ဇန-
 ပဿာရဏ- ပဿန- သဝနာဒိသု သလ္လက္ခေတဗ္ဗာရမ္မ-
 ဏေသု ပတမာနံ ပတမာနံ ဝိယ စ ပဋိဟညမာနံ ပဋိဟ-
 ဉမာနံ ဝိယစဥပတိဋ္ဌမာနံ၊ ဥပတိဋ္ဌမာနံ ဝိယ စ သုသမာ-
 ဟိတံ ဟုတွာ ပဝတ္တတိ။ တဒါ ဟိဿ အညတ္တဓာဝနဝိတ္တံ
 နာမ ယေဘူယျေန န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကဒါစိ ကရဟဗိယေဝ
 အပ္ပကံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဉ္စ သော သပေဝ ဥပ္ပါဒါ သလ္လက္ခေ-
 တုံ သက္ကောတိ။ (ဥပ္ပန္နာနန္တရကာလံ သန္ဓာယ လောက-
 ဝေါဟာရဝသေန ဇေဝံ ဝုတ္တံ) သဟ သလ္လက္ခဏေန စ
 တံ ဓာဝနဝိတ္တံ ဝိဂစ္ဆတိ၊ န ပုန ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တဒနန္တရမိ
 သော ယထာပါကဋံ အာရမ္မဏံ သလ္လက္ခေတွာ ပုဗ္ဗေ

၈

ဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏကထာ

ဝိယ နိရန္တရံ သလ္လက္ခဏာ စိတ္တာနေဝ ပဝတ္တေတုံ သက္ကောတိ။ တေနဿ စိတ္တံ တဒါ ဝိနိဝရဏံ နာမ ဟောတိ။

ဧဝံ ဝိနိဝရဏာ စိတ္တဿ ယောဂိနော ယဒါ စိတ္တံ သလ္လက္ခိယမာနေ သလ္လက္ခိယမာနေ အာရမ္မဏေ သုဠိ-
တရံ ဥပနိဇ္ဈာယ ဥပနိဇ္ဈာယ တိဋ္ဌတိ၊ သလ္လက္ခဏံ စ နိရန္တရံ ပဝတ္တတိ။ တဒါဿ တသ္မိံ တသ္မိံ သလ္လက္ခိ-
ယမာနေ အာရမ္မဏေ တဿ တဿ ဝိပဿနာ စိတ္တဿ ခဏမတ္တဋ္ဌိတိသင်္ခါတော သမာဓိပိ နိရန္တရံ ပဝတ္တတိ၊
အယံ **စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ** နာမ။

သော ဟိ ခဏမတ္တဋ္ဌိတိကောပိ သမာနော ပဋိပက္ခေဟိ အနဘိဘဝနိယတ္တာ ဥပစာရသမာဓိနာ သမာနဗလော ဟောတိ။ ဂုတ္တံ ဟေတံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာ-
ဋီကာယံ အာနာပါနကထာဝဋ္ဋနာယံ.....

“ခဏိက စိတ္တေကဂ္ဂတာတိ ခဏမတ္တ ဋ္ဌိတိကော သမာဓိ၊ သောပိ ဟိ အာရမ္မဏေ နိရန္တရံ ဧကောကာ-
ရေန ပဝတ္တမာနော ပဋိပက္ခေန အနဘိဘူတော အပ္ပိ-
တော ဝိယစိတ္တံ နိစ္စလံ ဌပေတိ” တိ။

ဧတ္ထ ဟိ အာရမ္မဏေ နိရန္တရံ ပဝတ္တနံ နာမ ယထာ ပါကဋံ ဧကံ အာရမ္မဏံ သလ္လက္ခေတွာ တဒနန္တရမေဝ အညံ သလ္လက္ခေတိ၊ တမ္ပိ သလ္လက္ခေတွာ တဒနန္တရ-
မေဝ အညန္တိ ဧဝံ သလ္လက္ခဏာစိတ္တသန္တတိယာ နိရ-
န္တရံ ပဝတ္တနံ။ ဧကောကာရေန ပဝတ္တနံ နာမ အနေကေ-

ဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏကထာ

၆

သုဝိ သလ္လက္ခိတဗ္ဗာရမ္မဏေသု ဝိသဒိသေသု ဝိပရိ-
 ဝတ္တမာနေသု နိရန္တရံ ပဝတ္တဿ သလ္လက္ခဏ-
 ဝိတ္တဿ ပန သမာဟိတာကာရော ဧကသဒိသောယေဝ
 ဟောတိ။ ယာဒိသေန ဟိ သမာဟိတာကာရေန ပဋ္ဌမံ
 အာရမ္မဏံ သလ္လက္ခေတိ၊ တာဒိသေနေဝ ဒုတိယ တတိ-
 ယာဒိနိဝိ သလ္လက္ခေတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပဋိပက္ခေန
 အနဘိဘူတောတိ ဧတေန တဿ ခဏိက သမာဓိဿ
 တထာ နိရန္တရံ ပဝတ္တမာနဿ နိဝရဏေဟိ အနဘိ-
 ဘဝနိယတံ ဒေသတိ။ အပ္ပိတော ဝိယာတိ ဧတေန
 ပန အပ္ပနာပတ္တသမာဓိဿ ဝိယ တဿာပိ ဗလဝတ္တံ
 ဒေသတိ။ သော ဟိ (အပ္ပနာသမာဓိသဒိသော ခဏိက-
 သမာဓိ) သိခါပတ္တဝိပဿနာယ ပါကဋ္ဌေတိ။

နန္ဒ အဋ္ဌကထာသု ဥပစာရပ္ပနာ သမာဓိနိယေဝ ဝိတ္တ-
 ဝိသုဒ္ဓိဘာဝေါ ဝုတ္တေတိ။ သစ္စံ၊ ဣမေ ပန ခဏိက-
 သမာဓိံ ဥပစာရသမာဓိမ္ပိ ပက္ခိပိတွာ တတ္ထ ဝုတ္တေတိ
 ဂဟေတဗ္ဗော။ သတိပဋ္ဌာနဋ္ဌကထာယံ ဟိ “သေသာနိ
 န္ဒါဒသပိ ဥပစာရ ကမ္မဋ္ဌာနာနေဝါ”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဟိ
 ဣရိယာပထပဗ္ဗ- သမ္ပဇညပဗ္ဗ- ဓာတုမနသိကာရ ပဗ္ဗာနံ
 ဝသေန မနသိ ကရောန္တဿ ပဝတ္တသမာဓိ ဧကန္တေန
 ခဏိက သမာဓိယေဝ နာမ။ ယသ္မာ ပန သော သမထ-
 ကမ္မဋ္ဌာနေသု ပဝတ္တ ဥပစာရသမာဓိ ဝိယ နိဝရဏေ
 ဝိက္ခမ္ဘေတုံ သက္ခေတိ၊ ယသ္မာ စ မဂ္ဂဗေဒ အနာ-
 သမာဓိနံ ဥပစာရဋ္ဌာနိကော၊ တသ္မာ တဒေဝ ခဏိက-
 သမာဓိံ ဥပစာရနာမေန ဝေါဟရိတွာ တဒ္ဓိဗ္ဗတ္တက-

ကမ္မဋ္ဌာနာနိဝိ “ဥပစာရ ကမ္မဋ္ဌာနိ” တိ တတ္ထ ဝုတ္တာနိ။
 တသ္မာ နိဝရဏေ ဝိက္ခမ္ဘေတုံ သမတ္တော ခဏိက-
 သမာဓိဝိ “ဥပစာရော” တိ စ “ဝိတ္တဝိသုဒ္ဓိ” တိ စ
 နာမံ လဘတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဣတရဿ ဟိ ဥပစာရ-
 သမာဓိံ ဝါ အပ္ပနာ သမာဓိံ ဝါ အနုပ္ပါဒေတွာဝ
 ကေဝလံ ဝိပဿန္တဿ သုဒ္ဓဝိပဿနာယာနိကဿ
 ဝိတ္တဝိသုဒ္ဓိ ဒုရုပပါဒါ သိယာတိ။

၁-နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ

ဝိတ္တဝိသုဒ္ဓိယာ ပနေသ သမန္နာဂတော သလ္လက္ခေ-
 န္တောယေဝ ဇေ နာမရူပံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ပဇာနာတိ။ “ဥန္တု
 မနံ အညံ၊ ဩနမနံ အညံ၊ နိသိဒ္ဓနံ အညံ၊ ဖုသနံ အညံ”
 ဣအာဒိနာ သလ္လက္ခိတရူပါနိ ဝိသုံ ဝိသုံ ပရိစ္ဆိန္ဒ ပဇာ-
 နာတိ။ တထာ “ဥန္တုမနဿ ပဇာနနံ အညံ၊ ဩနမနဿ
 ပဇာနနံ အညံ” ဣအာဒိနာ သလ္လက္ခဏဝိတ္တာနိ စ ဝိသုံ
 ဝိသုံ ပရိစ္ဆိန္ဒ ပဇာနာတိ။ တထာ “ဥန္တုမနံ အညံ၊ တမ္ပ-
 ဇာနနံ အညံ၊ ဩနမနံ အညံ၊ တမ္ပဇာနနံ အညံ” ဣအာ-
 ဒိနာ ရူပါရူပါနိ စ ဝိသုံ ဝိသုံ ပရိစ္ဆိန္ဒ ပဇာနာတိ။ ဇေ
 ပဇာနနဉ္စ သလ္လက္ခေန္တယေဝ၊ န ဝိန္တေန္တဿ။ သလ္လ-
 က္ခဏဝသေန ပဝတ္ထပစ္စက္ခဉာဏမေဝ၊ န ဝိန္တောမယဉာ-
 ဏန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တထာ စက္ခုနာ ရူပံ ပဿနကာ-
 လေ “စက္ခု အညံ၊ ရူပံ အညံ၊ ပဿနံ အညံ၊ တမ္ပ-
 ဇာနနံ အညံ” ဣအာဒိနာ ဝိသုံ ဝိသုံ ပဇာနာတိ။ သော-
 တာဒိဟိ သဒ္ဓသဝနာဒိကာလေသုပိ ဇေသဝနယော။

ဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏကထာ

တဒါ စေသ သလ္လက္ခန္ဓောယေဝ သလ္လက္ခန္ဓာမဓမ္မေ စ, စိန္တန ဝိစာရဏနာမဓမ္မေ စ “အာရမ္မဏာဘိဓမ္မံ ဂမနသဘာဝေါ” တိ ဝါ, “အာရမ္မဏာဘိဓမ္မံ နမနသဘာဝေါ” တိ ဝါ, “အာရမ္မဏဿ ဝိစာနနသဘာဝေါ” တိ ဝါ သယမေဝ ပစ္စက္ခဉာဏေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ပဇာနာတိ။ ဥန္တမန- ဩနမန-နိသိဒနာဒိနာမေန ဝေါဟရိတေ ပန သကလ ကာယပရိယာပန္နေ ရူပဓမ္မေ “အာရမ္မဏာဘိဓမ္မံ အဂမနသဘာဝေါ” တိ ဝါ, “အာရမ္မဏာဘိဓမ္မံ အနမနသဘာဝေါ” တိ ဝါ, “အာရမ္မဏဿ အဝိစာနနသဘာဝေါ” တိ ဝါ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ပဇာနာတိ။ ဝေဠု ရူပဿ ဇာနနံ အဗျာကတ ပစ္စုပ္ပန်ဇန ပဇာနနံနာမ။ ဂုတ္တံ ဟေတံ မူလဋီကာယံ.....

“အနာရမ္မဏတာ ဝါ, အဗျာကတတာ ဒဠဗ္ဗာ” တိ။

ဧဝံ သလ္လက္ခန္ဓေ သလ္လက္ခန္ဓေ သလ္လက္ခိတရူပဿ စ သလ္လက္ခဏဝိတ္တဿ စ ယာထာဝ သရသတော ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ပဇာနနံ နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏံ နာမ။

(၈) ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ

ဣမဿ ပန ဉာဏဿ ပရိပက္ခကာလေ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ။ ပဿသနက္ခန္ဓေ ဥန္တမနမေဝ စ တမ္ပဇာနနမေဝ စ အတ္ထိ၊ န ဣတော အညော အတ္တာတိ စ၊ အဿသနက္ခန္ဓေဝိ ဩနမနမေဝ စ, တမ္ပဇာနနမေဝ စ အတ္ထိ၊ န ဣတော အညော အတ္တာတိ စ ဣတိအာဒိနာ ပဇာနိ-

တွာ၊ “အာရမ္မဏာရူပဉ္စေဝ တမ္ပဇာနနနာမဉ္စာ” တိ ဣဒ-
 မေဝ နွယံ အတ္ထိ၊ ဣဒမေဝ ဟိ နွယံ ပဋိစ္စ ‘သတ္တော’တိ
 ဝါ ‘ဇီဝေါ’ တိ ဝါ ‘ပုဂ္ဂလော’ တိ ဝါ ‘အဟ’န္တိ ဝါ
 ‘ပရော’တိ ဝါ ‘ဣတ္ထိ’ တိ ဝါ ‘ပုရိသော’ တိ ဝါ ဝေါဟ
 ရန္တိ၊ ဧကေန္တတော ပန ဣတော အညော သတ္တော ဝါ
 ဇီဝေါ ဝါ ပုဂ္ဂလော ဝါ အဟံ ဝါ ပရော ဝါ ဣတ္ထိ
 ဝါ ပုရိသော ဝါ နတ္ထိတိ သလ္လက္ခေန္တောယေဝ ပဇာ-
 နာတိ ပဿတိ၊ အယံ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ နာမ။

၂-ပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟဉာဏ

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိယာ ပန ပရိပက္ခာယ သလ္လက္ခိတ နာမ-
 ရူပဿ ပစ္စယောပိ ပါကဇော ဟောတိ။ ပဌမဉ္စိ ရူပဿ
 ပစ္စယဘူတံ စိတ္တံ ပါကဋံ ဟောတိ။ ကထံ၊ ဟတ္ထပါဒါ-
 ဒိနံ သမိဉ္ဇနာဒိကာလေသု သမိဉ္ဇိတုကာမတာ စိတ္တာဒိနိ
 ပါကဋာနိ ဟောန္တိ၊ တေန ယောဂီတာနိ ပဌမံ သလ္လ-
 က္ခေတွာ ပစ္ဆာ သမိဉ္ဇနာဒိနိ သလ္လက္ခေတိ။ အထ သော
 ဇေံ ပစ္စက္ခတော ပဇာနာတိ၊ “သမိဉ္ဇိတုကာမတာ စိတ္တေ
 သတိ သမိဉ္ဇနသင်္ခါတံ ရူပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပသာရိတုကာမ-
 တာ စိတ္တေ သတိ ပသာရဏသင်္ခါတံ ရူပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ
 အာဒိနာ ပစ္စက္ခတော ပဇာနာတိ။ ပုန နာမဿာပိ
 ပစ္စယံ ဇေံ ပစ္စက္ခတော ပဇာနာတိ၊ “ဗဟိဒ္ဓါ စိတ္တေ ဓာဝိ-
 တုကာမေ သတိ ပဌမံ တဒနုန္တရိကံ မနသိကာရစိတ္တံ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မိံ အသလ္လက္ခိတေ ဗဟိဒ္ဓါ စိတ္တံ ဓာဝတိ၊
 တသ္မိံ ပန သလ္လက္ခေတွာ ဉာတေ ဗဟိဓာဝနစိတ္တံ န

ဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏကထာ

၁၃

ဥပ္ပဇ္ဇတိ” တိအာဒိနာ စ၊ “စက္ခာဒိ နှါရေ စေဝ ရူပါဒိ အာရမ္မဏေ စ သတိ ပဿနာဒိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အသတိ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ” တိ အာဒိနာ စ၊ “သလ္လက္ခိတဗ္ဗေ ဝါ ဉာတဗ္ဗေ ဝါ အာရမ္မဏေ သတိ သလ္လက္ခဏ-စိန္တန-ဝိစာရဏ-ပဇာနန စိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အသတိ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ” တိ အာဒိနာ စ ပဇာနာတိ။ တဒါ ဟိဿ ယောဂိနော ကာယေ ယေဘုယျေန အနေကာ နာနာဝိဓာ ဒုက္ခာ ဝေဒနာဝိ ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိ၊ တာသု စ ကောယ ဝေဒနာယ သလ္လက္ခိယမာနာယ (အနာဒရဏြိယာ ဟေသာ) အညာ ဝေဒနာ အညတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တာယ စ သလ္လက္ခိယမာနာယ အညာ အညတ္ထာတိ ဇေံ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာ ဝေဒနာယော အနုဂတိော ယောဂိ သလ္လက္ခေတိ၊ သလ္လက္ခေန္တောဝိ ပန တာသံ ဝေဒနာနံ ဥပ္ပါဒသင်္ခါတံ အာဒိဘာဂံ ယေဝ ပဇာနာတိ၊ န ဘဂံ သင်္ခါတံ အန္တဘာဂံ။ တထာ သဏ္ဌာနနိမိတ္တာနိဝိ အနေကာနိ နာနာဝိဓာနိ ပါကဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ၊ စေတိယသဏ္ဌာနံ ဝါ ဘိက္ခု - ပုရိသ-ဂေဟ-ရက္ခ-ဥယျာန - ဒေဝ-ဝိမာန-ဝလာဟကာဒိသု အညတရံ ဝါတိ ဝေရူပါနိ အနေကာနိ နာနာဝိဓာနိ သဏ္ဌာန-နိမိတ္တာနိ ပါကဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ။ တေသုပိ ပါကဋ္ဌေသု ဇာတေသု ဧကံ သလ္လက္ခေန္တဿေဝ အညံ ပါကဋံ၊ တမ္ပိ သလ္လက္ခေန္တဿ အညန္တိ ဇေံ ယထာပါကဋ္ဌာနိ နိမိတ္တာနိ အနုဂတိော သလ္လက္ခေတိ။ သလ္လက္ခေန္တောဝိ စ တေသံ အာဒိဘာဂမေဝ ပဇာနာတိ၊ န အန္တဘာဂံ။ အထ သော ဇေံ ပဇာနာတိ “စိတ္တံ နာမ ယံ ယံ အာရမ္မဏံ ပါကဋံ၊

တံ တံ အနုဂတိံ အနုဂတိံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အာရမ္မဏေ သတိ
စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အသတိ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ။

သလ္လက္ခဏာနံ အန္တရန္တရာ ပနေသ ဝေပိ အနုမာန-
တော ပဋိသန္ဓိက္ခိတွာ ပဇာနာတိ..... “အဝိဇ္ဇာ တဏှာ
ကမ္မာဒိနံ ဟေတု-ပစ္စယာနံ အတ္ထိဘာဝတော ဣဒံ နာမ-
ရူပံ ပဝတ္တတိ”တိ။ ဝေမဿ ပစ္စက္ခတော အနုမာနတော
စ သပစ္စယဿ နာမရူပဿ သလ္လက္ခေတွာ ပဇာနနံ
ပစ္ဆယ ပရိစ္ဆဟဉာဏံ နာမ။

(ဃ) ကင်္ခါရိတရဏဝိသုဒ္ဓိ

ဣမသ္မိံ စ ဉာဏေ ပရိပက္ခေ ယောဂီ အတ္တနော အတ္တ-
နော အနုရူပေဟိ ပစ္စယေဟိ ပဝတ္တမာနံ နာမရူပမတ္တမေဝ
ဒိသ္မာ “ပစ္စယနာမရူပမေဝ စ ပစ္စယုပ္ပန္န နာမရူပမေဝ
စ အတ္ထိ၊ န ဣတော အညော သမိဉ္ဇနာဒိကာရကော ဝါ
ဒုက္ခာဒိဝေဒကော ဝါ ပုဂ္ဂလောနာမ အတ္ထိ”တိ ဝိနိစ္ဆယ
ဝသေန ပဇာနာတိ။ အယံ ကင်္ခါရိတရဏဝိသုဒ္ဓိ နာမ။

၃-သမ္ပသနဉာဏ

ဣမာယ စ ပန ကင်္ခါရိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိယာ ပရိပက္ခာယ
ယောဂီ တဿ တဿ သလ္လက္ခိတဿ အာရမ္မဏဿ
အာဒိမဇ္ဈိန္တဘာဂေ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ သုဠု ပဇာနာတိ။ တဒါ
ဟိ သော ယထာသလ္လက္ခိတေသု ဥန္နမနေ ပရိယော-
သိတေ ဝေ ဩနမနဿ ဥပ္ပဇ္ဇနဉ္စ၊ တသ္မိံ ပရိယောသိတေ
ဝေ ဥန္နမနဿ ဥပ္ပဇ္ဇနဉ္စ၊ ပါဒဿ ဥက္ခိပနေ ပရိယော-

ဒိသုဒ္ဓိ ဉာဏကထာ

၁၅

သိတေ ဝေ ဟရဏဿ ဥပ္ပဇ္ဇနဉ္စ၊ တသ္မိံ ပရိယော-
 သိတေ ဝေ နိက္ခိပနဿ ဥပ္ပဇ္ဇနဉ္စာတိ ဝေ ပုရိမဿ
 ပုရိမဿ ဝိဂတကာလေယေဝ ပဉ္စိမဿ ပဉ္စိမဿ
 ဥပ္ပဇ္ဇနံ သုဠု ပဇာနာတိ။ ဒုက္ခဝေဒနာသု စ ဧကေနတ္ထ
 ပဝတ္တမာနာယ ဧကေနာယ ဝေဒနာယ ဂူပသန္တ ကာ-
 လေယေဝ အညတ္ထ အညာယ ဧကေနာယ အဘိနဝ-
 ဝေဒနာယ ဥပ္ပဇ္ဇနဉ္စ၊ နတ္ထိက္ခတ္တံ ဝါ တဒုတ္တရိ ဝါ သလ္လက္ခိ-
 ယမာနာယ တဿာ တဿာ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သဏ္ဍိ-
 ကံ သဏ္ဍိကံ တနုကာယ ဟုတွာ ပရိယောသာနေ သဗ္ဗ-
 သော ဂူပသမနဉ္စ ပဿတိ။ မနသိ အာပါတဂတေသုစ
 နိမိတ္တသဗ္ဗာနေသု သလ္လက္ခိတဿ ဧကေနဿ ဝိဂတ-
 ကာလေယေဝ အညဿ အဘိနဝါရမ္မဏဿ အာပါတ-
 ဂမနဉ္စ၊ နတ္ထိက္ခတ္တံ ဝါ တဒုတ္တရိ ဝါ ဥပနိဇ္ဈာယိတွာ
 သလ္လက္ခိယမာနဿ တဿ တဿ အာရမ္မဏဿ
 သဉ္စရိတွာ သဉ္စရိတွာ ဝါ တနုကာယ တနုကာယ ဝါ
 ဟုတွာ နာတိဝိဘူတဿ နာတိဝိဘူတဿ ဝါ ဟုတွာ
 ပရိယောသာနေ သဗ္ဗသော ဝိဂမနဉ္စ သုဠု ပဇာနာတိ။
 ခယဝယ ဝိရဟိတံ နိစ္စ ရဝ ဓမ္မံ ပန န ပဿတိ။

အထေသ သလ္လက္ခိယမာနံယေဝ တံ တံ အာရမ္မဏံ ခယ-
 ပတ္တိ ဝယပတ္တိ ဒိသွာ “အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေနာ” တိဝိ သမ္မသတိ။
 “ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဘိဇ္ဇနဋ္ဌေန ဒုက္ခ” န္တိ ဝိ သမ္မသတိ။
 ဧကေနာယ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ နိရုဒ္ဓါယ အညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 တာယ ဝိ နိရုဒ္ဓါယ အညာတိ ဝေ နိရုတ္တရံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ
 အနေကာ ဒုက္ခဝေဒနာယော ပဿိတွာ “ဒုက္ခရာသိ

ဝေါ” တိ ဝိ သမ္ဗုသတိ။ “အတ္တနော ဝသေန အနုပ္ပဇ္ဇိတွာ ယထာပစ္စယံယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဘိဇ္ဇနဋ္ဌေန အနိဿရော အနတ္တာ သဘာဝဓမ္မမတ္တ မေတ” န္တိ ဝိ သမ္ဗုသတိ။

ဧဝံ စိန္တန-ဝိစာရဏ ဝိရဟိတေန သုဒ္ဓသလ္လက္ခဏေ-
နေဝ အနိစ္စာဒိ သဘာဝံ ဥတွာ, ယံ သလ္လက္ခိတဿ
အာရမ္မဏဿ “အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ” တိ သမ္ဗုသနံ။
ဣဒံ ပဗ္ဗက္ခသမ္ဗုသနဉာဏံ နာမ။

ဧဝံ ပန သင်္ကံ ဝါ အနေကဝါရံ ဝါ ပစ္စက္ခတော
ပဿိတွာ တေန ပစ္စက္ခတော ဒိဋ္ဌေန အာရမ္မဏေန
အနုမိနိတွာ အတိတေ စ အနာဂတေ စ ပစ္စုပ္ပန္နေ စ
သဗ္ဗသ္မိမ္မိ စ လောကေ သဗ္ဗေဝိ နာမရူပဓမ္မေ “ဧဝမေဝ
အနိစ္စာ ဒုက္ခာ အနတ္တာ” တိ သမ္ဗုသတိ။ ဝိနိစ္ဆိနာတိ။
ဣဒံ အနုမေနသမ္ဗုသနဉာဏံ နာမ။

ဣဒမေဝ ဟိ ဉာဏံ သန္ဓာယ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ ဝုတ္တံ.....
“ယံကိဉ္စိ ရူပံ အတိတာ နာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ
ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ, ဩဇ္ဇာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ, ဟိနံ ဝါ ပဏိတံ
ဝါ, ယံ ဒုရေ သန္တိကေ ဝါ။ သဗ္ဗံ ရူပံ အနိစ္စတော
ဝဝတ္ထပေတိ။ ဧကံ သမ္ဗုသန” န္တိ အာဒိ။

ကထာဝတ္ထု အဋ္ဌကထာယမ္ပိ ဝုတ္တံ “ဧကသင်္ခါ-
ရဿ ဝိ အနိစ္စတာယ ဒိဋ္ဌာယ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ
အဝသေသေသု နယတော မနသိကာရော ဟောတိ” တိ
စ,.....

“သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ အာဒိဝစနံ နယတော
ဒဿနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ န ဧကက္ခဏေ အာရမ္မဏတော”

ဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏကထာ

၁၇

တိ စ။ ။ ဣဒံ နယဗိပဿနာတိ နာမကရဏေ ပမာဏဘူတံ ဝစနံ)။

မဇ္ဈိမနိကာယ အဋ္ဌကထာယဗိဝုတ္တံ..... “ယသ္မာ နေဝသညာနာသညာယတနေ ဗုဒ္ဓါနံယေဝ အနုပဒ ဓမ္မဝိပဿနာ ဟောတိ၊ န သာဝကာနံ။ တသ္မာ ဣတ္ထ ကလာပဝိပဿနံ ဒဿေန္တော ဝေမာဟာ” တိ (ဣဒံ ပန ကလေဿ သမ္ပဿနန္တိ နာမကရဏေ ပမာဏဘူတံ ဝစနံ)။

၄-ဥပယဗ္ဗယဉာဏ

ပစ္စုပ္ပန္နမေဝ နာမရူပံ အပုဗ္ဗာစရိဓံ သလ္လက္ခေတံ သမတ္ထကာလေ ပနဿ ဝိပဿနာယ အာနုဘာဝေန ဩဘာသော ပါတုဘဝတိ။ သော စ ကဿမိ ဒိပါလောကော ဝိယ ပညာယတိ၊ ကဿမိ ဝိဇ္ဇု စန္ဒ သူရိယာဒိနံ အညတရာ လောကော ဝိယ ပညာယတိ၊ ကဿမိ ခဏမတ္တံ တိဋ္ဌတိ၊ ကဿမိ စိရံ။

ဝိပဿနာ သမ္ပယုတ္တာ စဿ ဗလဝတိ သတိ ဝိဥပ္ပုဇ္ဇတိ။ တာယ စ အာနုဘာဝေန သဗ္ဗံ ဥပ္ပုဇ္ဇုပ္ပန္နံ နာမရူပံ သလ္လက္ခဏာစိတ္တေ သယမေဝ အာဂတံ ဝိယ ဥပဋ္ဌာတိ၊ သတိ စ တသ္မိံ နာမရူပေ သယမေဝ ပတိတာ ဝိယ ဟောတိ။ တေနေသ တဒါ “သရိတုံ အသက္ကုလောယျံ နာမရူပံ နာမ နတ္ထိ” တိ သညိ ဟောဟိ။

သလ္လက္ခဏာ သင်္ခါတာ စဿ ဝိပဿနာ ပညာ ဝိတိက္ခာ သူရာ ဝိသဒါ ဟောတိ။ တာယ စေသ အာနုဘာ-

ဝေဒန သဗ္ဗံ သလ္လက္ခိတံ နာမရူပံ “သုနိသိတ သက္ကေန ဆိန္ဒန္တော ဝိယ ဝေဠု-ကဠိရံ” ဝိသု ဝိသု ပရိစ္ဆိန္နိတွာ သုဝိသဒံ ဇာနာတိ။ တေနေသ တဒါ “သလ္လက္ခေတုံ အသက္ကုဏေယျံ နာမရူပံ နာမ နတ္ထိ” တိ သညိ ဟောတိ။ အနိစ္စာဒိလက္ခဏာနိ ဝါ အညေ ဝါ သဘာဝါကာရေ ဝိစိန္ဒန္တော စ သဗ္ဗံ ခဏေနော သုဝိသဒံ ဇာနာတိ။ တမ္ပိ သော ပစ္စက္ခဉာဏန္တိ သညိ ဟောတိ။

ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တာ စသ ဗလဝတိ သန္တိ ဝိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တာယ စသ အာနုဘာဝေဒန သလ္လက္ခေန္တိသ ဝါ စိန္တေန္တိသ ဝါ စိတ္တံ သုပ္ပသန္တံ ဟောတိ အနာဝိလံ။ ဗုဒ္ဓဂုဏာဒိသု စ အနုဿရန္တိသ သုဠု ပက္ခန္တိတိ၊ ဓမ္မဒေသေတု ကာမတာ စ ယောဂါဝစရာနံ ဂုဏေသု ပသာဒေါ စ ဝိယဉာတိမိတ္တေ ဘာဝနာယ ဥပယျာဇေတုကာမတာ စ ကမ္မဋ္ဌာနဒေသက-ဩဝါဒကာစရိယာနံ ဥပကာရာနုဿရဏဉ္စာတိ ဝေမာဒိကာ စ စိတ္တကိရိယာ ဝိသေသာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

ချဒ္ဓိကာဒိကာ စသ ပဉ္စဗိဓေ ဝိတိ ဝိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သာ ဟိ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိကာလတော ပဋ္ဌာယ လောမဟံသန-ကာယင်္ဂံ စလနာဒိနိ ဇနေတွာ၊ တဒါ သကလသ္မိံ ကာယေ အတိ-မရရ သုရမ သမ္ပဿေန ပူရာပေတွာ အတိပဏိတံ သာတသုခံ ဇနေတိ။ တာယ စသ အာနုဘာဝေဒန သကလော ကာယော ဟေဋ္ဌာ အဗုသိတွာ အာကာသေ ဥဂ္ဂတိော ဌိတော ဝိယ စ ဝါတဘိသိယံ နိသိဒမာနော ဝိယ စ ဥဂ္ဂတာဝဂတော ဝိယ စ ခါယတိ။

ဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏကထာ

ကာယစိတ္တာနံ ဒရဏဂူပသမလက္ခဏာ စသေ ပဿန္တိ
 ဝိ ပါတုဘဝတိ၊ တဒန္တဂတာ လဟုဘာဒယော ဝိ။ တာသံ
 စသေ အာနုဘာဝေန နိသိန္နကာလေ ဝါ စက်မနုဋ္ဌာန-
 သယန-ကာလေသု ဝါ နေဝ ကာယစိတ္တာနံ ဒရတော၊
 န ဂါရဝံ၊ န ကက္ခဋ္ဌတာ၊ န အကမ္မညတာ၊ န ဂေလညံ၊
 န ဝက်တာ ဟောတိ။ အထခေါ ပနဿ ကာယစိတ္တာနိ
 ပရမဿာသပတ္တဘာဝေန(နိဗျာပါရဘာဝေန) ပဿဒ္ဓါနိ၊
 သိဃံ သိဃံ ပဝတ္တန ဝသေန လဟူနိ၊ ယထိန္ဒြိတ-
 ရမ္မဏံ မနသိကာတုံ သမတ္တဘာဝေန မုဒ္ဓါနိ၊ ယထိန္ဒြိတ
 ကာလံ မနသိကာတုံ သမတ္တဘာဝေန ကမ္မညာနိ၊ ပဂုဏ-
 ဘာဝေန (ဝိပဿိတဗ္ဗဿ ဝိပဿိတုံ သုကရဘာဝေန)
 သုဝိသဒါနိ၊ ကုသလ ဓမ္မေသုယေဝ နိန္ဒ ပေါဏ ပဗ္ဗာရ
 ဘာဝေန ဥဇုကာနိ ယေဝ ဟောန္တိ။

သကလသရီရံ အဘိသန္ဓယမာနံ စသေ အတိပဏိတံ
 သုခံ ဝိ ဥပ္ပုဇ္ဇတိ။ တဿာနုဘာဝေန စေသ တဒါ“သဗ္ဗဒါ
 သုခိတောသ္မိ”တိ စ၊ “ကဒါစိဝိ အနုဘူတပုပ္ဖံ သုခံ အနု-
 ဘဝါဝိ”တိ စ ဣတိသညံ ဟုတွာ အဘိဝိယ သော-
 မနသိတ စိတ္တော ဟောတိ။ အတ္တနော စ ဝိသေသံ
 ပဝတ္တိ အညေသံ ကထေတုကာမော ဟောတိ။ ဣမေသဗြ
 ပဿဒ္ဓါနိ အနုဂ္ဂဟိတာနံ ဝိတိသုခါနံ ပဝတ္တိ သန္ဓာယ
 ဝတ္တိ “အမာနုသိ ရတိ ဟောတိ”တိ။

အသိထိလံ စသေ အနုစွာရန္တံ သုပ္ပဂ္ဂဟိတံ သမပ္ပဝတ္တံ
 ဝိနိယံ ဝိ ဥပ္ပုဇ္ဇတိ။ ပုဗ္ဗေ ဟိဿ ဝိရိယံ ကဒါစိ သိထိလံ
 ဟောတိ၊ တေနေသ တဒါ ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတော ဟုတွာ

ယထာပါကဋံ အာရမ္မဏံ နိရန္တရံ သလ္လက္ခေတံ စ န သက္ကောတိ၊ ဉာဏဉ္ဇဿ န ဝိသဒံ ဟောတိ။ ကဒါမိ ပန အစ္စာရဒ္ဓံ ဟောတိ၊ တဒါမိ ဥဒ္ဓစ္စာဘိဘူတော ဟုတွာ တထေဝ ဟောတိ။ ဣဒါနိ ပနေသ အသိပိလေန အနုစ္စာရဒ္ဓေန သုပ္ပဂ္ဂဟိတေန သမပ္ပဝတ္တေန ဝိရိယေန တေ ဒေါသေ သမတိက္ကမိတွာ ယထာပါကဋံ အာရမ္မဏံ နိရန္တရံ သလ္လက္ခေတံ စ သက္ကောတိ၊ ဉာဏဉ္ဇဿ သုဝိသဒံ ဟောတိ။

သဗ္ဗသင်္ခါရေသု မဇ္ဈတ္တဘူတာ စဿ ဝိပဿနုပေက္ခာ ပိ ဗလဝတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တာယ စေသ အာနုဘာဝေန သင်္ခါရာနံ အနိစ္စာဒိဘာဝ ဝိစိနနေပိ မဇ္ဈတ္တော ဟုတွာ ပစ္စုပ္ပန္န နာမရူပံ နိရန္တရံ သလ္လက္ခေတံ သက္ကောတိ၊ တဒါဟိဿ သလ္လက္ခဏံ ဗျာပါရရဟိတံ ဟုတွာ သယမေဝ သလ္လက္ခေန္တံ ဝိယ ဟောတိ။ အာဝဇ္ဇနုပေက္ခာ ပိ စ ဗလဝတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တာယ စဿ အာနုဘာဝေန ဝိတ္တံ အာဝဇ္ဇိတေ အာရမ္မဏေ ဝေဂေန ပက္ခန္ဒန္တံ ဝိယ ဟောတိ။

ယထာ ဂုတ္တ ဩဘာသဒိ ပဋိမဏ္ဍိတာယ ပနဿ ဝိပဿနာယ အဿာဒယမာနာ သုခုမာ သန္တာကာရာ နိကန္တိ ပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဉ္စ သော ကိလေသောကိ ပိ ဉာတံ န သက္ကောတိ။ ဘာဝနာရတိတွေဝ ပန မညတိ၊ တေနေဝ တံ ယောဂိနော “ဣဒါနေဝါဟံ ဘာဝနာယ သုဠ အဘိရမာမိ” တိ ပိ ပသံသန္တိ။

အထ သော ဇေံ သဩဘာသံ ဝိတိသုခံ အနုဘဝိတွာ အနာယာသေန သီဃံ သီဃံ သလ္လက္ခေတံ သမတ္တံ သုဝိ-

ဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏကထာ

၂၁

သဒ္ဓံ သလ္လက္ခဏမေဝ သာဒိယန္တော “အဒ္ဓါဟံ မဂ္ဂဗလ ပတ္တောမိ၊ ဘာဝနာကိစ္စံ မေ ပရိနိဋ္ဌိတ”န္တိ မညတိ။ အယံ အမဂ္ဂေယေဝ မဂ္ဂေါတိ ဖိန္နာဂါဟော ဥပက္ခိ-
လေသော နာမ။

ဩဘာသာဒယော ဓမ္မေ မဂ္ဂဗလန္တိ အဂ္ဂဏှတော ပိ ပန တေသု အဿာဒေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ယေဝ၊ ဧသော ပိ ဝိပဿနာယ ဥပက္ခိလေသော ယေဝ။ တသ္မာ တေဟိ ဥပက္ခိလေသေဟိ သံကိဏ္ဍံ ဥပက္ခိလိဋ္ဌံ သလ္လက္ခဏဉာဏံ သိဃံသိဃံ ပဝတ္တမာနမ္ပိ တရုဏဥဒယဗ္ဗယဉာဏံယေဝ နာမ။ တတောယေဝ စေသ တဒါ နာမရူပါနံ ဥဒယဗ္ဗယံ သုပရိသုဒ္ဓိ ဉာတုံ န သက္ကောတိ။

(င) မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ

အထေဝံ သော သလ္လက္ခေန္တောယေဝ “ဩဘာသာဒ-
ယော ဓမ္မာ န မဂ္ဂေါ၊ တဒဿာဒေါ စ ကေဝလံ ဝိပဿန-
ပက္ခိလေသောယေဝ၊ ယထာပါကဋ္ဌာရမ္မဏဿ နိရန္တရံ
သလ္လက္ခဏမေဝ ဝိပဿနာ မဂ္ဂေါ၊ ဝိပဿနာ ကိစ္စံ မေ
န နိဋ္ဌာနံ ဂတံ၊ ပုနာပိ မယာ သလ္လက္ခေတဗ္ဗမေဝါ”တိ
သယာမေဝ ဝါ၊ ပရတော ဝါ သုတွာ ဝိနိစ္ဆယဉာဏံ ပဋိ-
လဘတိ။ အယံ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ နာမ။

(စ) ပဋိပဒါဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ

တတော ပနေသ ဩဘာသာဒိကေ သလ္လက္ခေတွာဝါ၊
အမနသိကတွာ ဝါ ယထာ ပုဗ္ဗေ၊ တထာ ဆသု န္ဒါရေသု
ယထာပါကဋ္ဌေ နာမရူပ ဓမ္မေ ဝေ နိရန္တရံ သလ္လက္ခေတိ။

ဧဝံ သဏ္ဌက္ခေန္တိဿ ဩဘာသ-ဝီတိ-ပဿဒ္ဓိ-သုခ-
 နိကန္တိအာဒယော ဥပက္ကိလေသေ အတိက္ကမိတွာ ကေဝလံ
 ဥဒယဗ္ဗယေ ဧဝ ဉာဏံ တိဋ္ဌတိ။ တဒါ ဟိ သော
 သဏ္ဌက္ခေန္တေ သဏ္ဌက္ခေန္တေ “သဏ္ဌက္ခိတံ အာရမ္မဏံ
 ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဌာနသော ဝေတိ (ဝယံ ဂစ္ဆတိ) ဣတိ”
 ပဿတိ။ တံ တံ အာရမ္မဏံ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဝေတိ၊ နတ္ထိ
 တဿ ဒေသန္တိရ သင်္ကမနန္တိဝိဿ ပါကင်္ဂံ ဟောတိ။

တေနဝေသ နာမရူပါနံ ခဏေ ခဏေ ဥဒယဗ္ဗယံ
 ပစ္စက္ခတောဝ ပဇာနာတိ။ ဧဝမဿ ခဏေ ခဏေ
 နိရန္တရံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဘိဇ္ဇမာနေ နာမရူပဓမ္မေ သဏ္ဌက္ခေတွာ
 ဥဒယဗ္ဗယာနံ ဝိသု ဝိသု ပရိစ္ဆိန္နိတွာ ပဇာနနဉာဏံ
 ဥပက္ကိလေသဝိနိမုတ္တံ မလဓဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဉာဏံ
 နာမ။ ဣဒံ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိယာ အာဒိ။ ဣတော
 ဟိ ပဋ္ဌာယ ယာဝါနုလောမာ ပဋိပဒါဉာဏဒဿန
 ဝိသုဒ္ဓိ နာမ။

၅-ဘင်္ဂ ဉာဏ

ဧဝံ ပနဿ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေ နာမရူပဓမ္မေ သဏ္ဌက္ခေတွာ
 “ဣဒါနေဝေတံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣဒါနေဝ ဘိဇ္ဇတိ”တိ ပဗ္ဗ-
 ပဗ္ဗတော သန္တိ သန္တိတော ဩမိ ဩမိတော ဆိန္န-
 ဆိန္နတော ပဿန္တိဿ ယဒါ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ ပရိပက္ကံ
 ဟောတိ တိက္ခံ ဗလဝံ၊ တဒါ တံ ဉာဏံ လဟုံ လဟုံ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အတ္တနာဝ အတ္တာနံ ဝဟန္တိ ဝိယ နိရန္တရံ
 ပဝတ္ထတိ။ နာမရူပ သင်္ခါရာဝိ လဟုံ လဟုံ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။

ဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏကထာ

ဧဝံ ဉာဏေ တိက္ခေ ဝဟန္တေ သင်္ခါရေသု လဟံ ဥပဋ္ဌ-
ဟန္တေသု သလ္လက္ခိတ နာမဉ္စပဿ ဥပ္ပါဒေါပိ န ပညာ-
ယတိ၊ ဌိတိသင်္ခါတော မဇ္ဈေ ဘာဂေါပိ န ပညာယတိ၊
နာမဉ္စပါနံ အဝိဇ္ဇန္တပုဂ္ဂိုလ်သင်္ခါတံ ပဝတ္တမ္ပိ န ပညာယတိ၊
ဟတ္ထ-ပါဒ - မုခ-ကာယာဒိသင်္ခါတံ သဗ္ဗာနုနိဗ္ဗိတ္တမ္ပိ န
ပညာယတိ။ အထခေါ ပန ခယောတိ ဝါ ဝယောတိ ဝါ
ဘေဒေါတိ ဝါ ဝတ္တဗ္ဗော နိရောဓောယေဝ ပညာယတိ။

ဥဒရဿ ဥဒ္ဓမနံ သလ္လက္ခေန္တဿ ဟိ တဿ အာဒိ-
ဘာဂေါပိ မဇ္ဈေဘာဂေါပိ န ပညာယတိ၊ ဥဒရ-
သဗ္ဗာနုနိဗ္ဗိတ္တမ္ပိ န ပညာယတိ။ ကေဝလံ ပန တဿ အန္တ-
ဘာဂဘူတော ခယ နိရောဓောယေဝ ပညာယတိ။
ဩနမနောပိ ဧဝေဝနယော။ ဟတ္ထပါဒါနံ သမိဉ္စနကာလေ
စ သမိဉ္စနံ သလ္လက္ခေန္တဿ တဿ အာဒိဘာဂေါပိ
မဇ္ဈေဘာဂေါပိ ဟတ္ထာဒိ သဗ္ဗာနုနိဗ္ဗိတ္တမ္ပိ န ပညာယတိ။
ကေဝလံ ပန တဿ အန္တဘာဂသင်္ခါတော ခယနိရော-
ဓောယေဝ ပညာယတိ။ ပဿာရဏာဒိ ကာလေသုပိ
ဧဝေဝ နယော။ တဒါ ဟိဿ သလ္လက္ခိယမာနံ သလ္လ-
က္ခိယမာနံ အာရမ္မဏံ သဗ္ဗသော အဝိဇ္ဇမာနံ ဝိယ စ
အဘာဝပ္ပတ္တံ ဝိယ စ ပညာယတိ။ တေန သော တဒါ
သဗ္ဗသော အဝိဇ္ဇမာနံ အဘာဝပ္ပတ္တံ နိရုဒ္ဓဓမ္မံ သလ္လက္ခေ-
န္တော ဝိယ ဟောတိ။ သလ္လက္ခဏာစိတ္တဉ္စ သလ္လက္ခိယမာနေ
အာရမ္မဏေ အသမ္ပတ္တံ ဝိယ ဟောတိ။ တတောယေ-
ဝေတ္ထ ကောစိ ယောဂီ “ဝိပဿနာ မေ ပရိဟိနာ”တိပိ
ဂဏှာတိ၊ န ပနောံ ဂဟေတဗ္ဗံ။

ပုဗ္ဗေ ဟိဿ ပကတိစိတ္တံ သဒ္ဓန္တာနာဒိ ပညတ္တိ-
 အာရမ္မဏေသု ရမိ၊ ယာဝ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာ စဿ
 နိမိတ္တံ ပညာယတိ ယေဝ၊ တေနဿ စိတ္တံ သဝိဂ္ဂဟေ
 သနိမိတ္တေ ဝိဘူတေ သင်္ခါရာရမ္မဏေ ရမိ။ ဣဒါနိ ပန
 ဉာဏဿ တထာဘာဝိတတ္တာ သင်္ခါရာနံ ဝိဂ္ဂဟဘူတံ
 နိမိတ္တမ္ပိ န ပညာယတိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ တတော
 ဩဠာရိကတရပညတ္တိယာ ပညာယနေ။ တထာ တေသံ
 အာဒိဘာဂသင်္ခါတော ဥပ္ပါဒေါပိ န ပညာယတိ၊ အထခေါ
 ဝိယန သဘာဝဘူတော အန္တဘာဂသင်္ခါတော ဘင်္ဂေ-
 ယေဝ ပညာယတိ၊ တေနဿ စိတ္တံ န တာဝ တတ္ထ ရမတိ၊
 န စိရံယေဝ ပန လဒ္ဓပရိစယံ ဟုတွာ တတ္ထာပိ ဘင်္ဂ-
 သင်္ခါတေ နိရောဓေ စိတ္တံ ရမိဿတိယေဝါတိ နိဗ္ဗမေတ္ထ
 ဂန္တဗ္ဗံ။ ဧဝံ နိဗ္ဗံ ဂတိံ နိရန္တရံ သလ္လက္ခေတံ ဧဝ
 ယောဂေါ ကာတဗျော။

ဧဝံ ပနဿ သလ္လက္ခေန္တဿ သလ္လက္ခေသေ သလ္လက္ခ-
 ဏေ “သလ္လက္ခိတာရမ္မဏဉ္စ တမ္ပဇာနန စိတ္တဉ္စ”တိ
 ဧဒေ ဧဒေ အာရမ္မဏာရမ္မဏိကာ ဓမ္မာ ပဋိပါဋိယာ ယုဂလံ
 ယုဂလံ ဘိဇ္ဇာမာန ဝိယမာနာ ဟုတွာ ပညာယန္တိ၊ သင်္ကေ
 ဥန္နမနဝါရေပိ ဟိ အနေကာနိ ဥန္နတရူပါနိ ပဋိပါဋိယာ
 ဘိဇ္ဇနာကာရေန ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဂိမ္မကာလေ မဒ္ဒိစိ
 ပဿန္တဿ တဿာ ခဏေ ခဏေ ပဋိပါဋိယာ ဘိဇ္ဇ-
 နာကာရော ဝိယ စ၊ ထူလဖုသိတကေ ဒေဝေ ဝုဠေ
 ဥဒကပိဋိယံ ပတိတမေဃဇလဗိန္ဒု၊ ဟိ နိဗ္ဗတ္တပုဗ္ဗုဇ္ဇကာနံ
 သီဃံ သီဃံ ဝိနာသော ဝိယ စ၊ စေတိယဿ ပဒိပပူဇန-

ဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏကထာ

၂၅

ကာလေ ဝါတပ္ပဟတာနံ ပဒိပါနံ သိဃံ သိဃံ ဝိဇ္ဇာယနံ
 ဝိယ စ သလ္လက္ခိတရူပါနံ ခဏေ ခဏေ ဘေဒေါ ဝိယနာ-
 ကာရော ဥပဋ္ဌာတိ။ သဒ္ဓိယေဝ တေဟိ သလ္လက္ခိတ-
 ရူပေဟိ တဒါရမ္မဏာနန္တိ သလ္လက္ခဏာစိတ္တာနံ ဘေဒေါ
 ဥပဋ္ဌာတိ။ တဒညရူပါရူပါနံ သလ္လက္ခဏကာလေပိ ဝေမေ
 ဝ ဥပဋ္ဌာတိ။ တဒါ ဟိဿ “သကလသ္မိ” ကာယေ ယံ ယံ
 သလ္လက္ခိယတိ၊ တံ တံ အာရမ္မဏံ ပုရတော နိရုဏ္ဏတိ၊
 ပဿိတံ တဒါရမ္မဏန္တိ သလ္လက္ခဏစိတ္တံ အနုဂစ္ဆိန္တံ နိရုဏ္ဏ-
 တိ”တိ ဇေဝံ ဉာဏေ ဥပဋ္ဌာတိ။ တေနေဝေသ ယဿ
 ကဿမိ၊ အာရမ္မဏဿ ဘင်္ဂဉ္စ တံတဒါရမ္မဏဿ
 စိတ္တဿ ဘင်္ဂဉ္စာတိ နှယံ နှယံ ယထာဏ္ဏမံ သုပရိသုဒ္ဓိ
 ပဇာနာတိ။ (တဉ္စ ခေါ သလ္လက္ခေန္တသေဝ ပဇာနနံ၊
 န ပန ကေဝလံ ဝိတက္ကေတွာ ရုစ္စနံ ဂဟေတဋ္ဌံ)။ ယံ
 ဟိဿ ဇေဝံ ဆသု နှါရေသု ယထာပါကဋ္ဌဿ ရူပါဒိ-
 အာရမ္မဏဿ စ တဒါရမ္မဏစိတ္တဿ စာတိ ဇိန္တံ ဇိန္တံ
 ဘင်္ဂဝသေန သုပရိသုဒ္ဓိ ပဇာနနံ၊ ဇေဝံ ဘင်္ဂဉ္စာတိ နာမ။

၆-ဘယဉာဏ

ဣမဿ ပန ဘင်္ဂဉ္စာတိ ပရိပက္ခကာလေ သဗ္ဗေသံ
 အာရမ္မဏာရမ္မဏာဏိကဘူတာနံ သင်္ခါရာနံ ဘင်္ဂမေဝ
 ဒိသ္မာ ဘယာကာရာဒိ သဟိတာနိ ဘယတုပဋ္ဌာနာဒိ-
 ဉာဏာနိ အနုတ္တမေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တတ္ထ ယထာပါကဋ္ဌာ-
 ရမ္မဏဿ စ တဒါရမ္မဏပိပဿနာစိတ္တဿ စာတိ ဇိန္တံ
 ဇိန္တံ ဓမ္မာနံ ခဏေ ခဏေ ဘိဇ္ဇနံ ဒိသ္မာ “အဝိတေပိ

သင်္ခါရဂုဏ်တံ ဝေပေဝ ဘိဇ္ဇိတ္ထ၊ အနာဂတောပိ ဝေပေဝ
 ဘိဇ္ဇိဿတိ၊ တေရဟိပိ ဘိဇ္ဇတိ”ဟိ အနုမာနတောပိ
 ဥတွာ ယထာပါကဋံ သင်္ခါရဓမ္မံ သလ္လက္ခေန္တယေဝ
 ယောဂိနော တေ သင်္ခါရာ ဘာယိတဗ္ဗာကာရေန ဥပဋ္ဌ-
 ဟန္တိ၊ တတောယေဝ စေသ တေ သလ္လက္ခေန္တောယေဝ
 “ဘာယိတဗ္ဗာ ဝတိမေ သင်္ခါရာတိ” ပဇာနာတိ။ ဧဝံ
 ဘာယိတဗ္ဗဘာဝေန ပဇာနနံ ဘယတုပဋ္ဌာနံ ဉာဏံ
 နာမ။ ဘယဉာဏန္တိပိ တေသေဝ နာမံ။ တဒါ စဿ
 စိတ္တဗ္ဗိ ဘယာကာရသဟိတံ အနာထံ ဝိယ ဟောတိ။

၇-အာဒိနဝဉာဏ

ဘယဉာဏေန ပနဿ ဘာယိတဗ္ဗန္တိ ပဿိတွာ
 နိရန္တရံ သလ္လက္ခေန္တယ နစိရသေဝ အာဒိနဝဉာဏံ
 နာမ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တေသ္မိံ ဟိ ဥပ္ပန္နေ သလ္လက္ခိတာ ရမ္မဏော-
 သု စ၊ သလ္လက္ခဏစိတ္တေသု စ၊ မနသိကတ ဘဝါဒိသု
 စာတိ သဗ္ဗတ္ထ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ နိရဿာ နိရောဓာ နိရ-
 သာဒါ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ တေနေသ တဒါ ဒုက္ခမေဝ
 နိရဿာဒမေဝ အာဒိနဝမေဝ ပဿတိ။ တေနေဝေတံ
 အာဒိနဝဉာဏံ နာမ ဟောတိ။

၈-နိဗ္ဗိဒါဉာဏ

ဧဝံ ပနဿ သင်္ခါရေသု အာဒိနဝံ ပဿတော သာဒိ-
 နဝေသု တေသု စိတ္တံ နာဘိရမတိ ဧကန္တေန နိဗ္ဗိန္ဒတိ။
 တဒါ ဟိဿ စိတ္တံ ဥက္ကဋ္ဌိတံ ဝိယ စ၊ မန္တပလံ ဝိယ

ဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏကထာ

စ ဟောတိ။ တထာပိ သော ဝိပဿနံ န နိက္ခိပတိ၊
 နိရန္တရံ ဝိပဿန္တော ယေဝ ကာလံ ဝိတိနာမေတိ။
 တေနေဝေတံ ဉာတဗ္ဗံ “နေတံ ဘာဝနာယံ ဥက္ကဋ္ဌာနံ၊
 အထခေါ သင်္ခါရေသု နိဗ္ဗိန္ဒနာကာရသဟိတံ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ
 မေဝါ”တိ။ အထောပိဿ စိတ္တံ တဒါ သမ္ပတ္တိဘဝေသု
 စာပိ အတိက္ကဋ္ဌာရမ္ပဏေသု စာပိ ပေသိယမာနံ နေဝ
 တတ္ထ ရမတိ၊ န တတ္ထ အဿာဒံ လဘတိ။ အထခေါ
 တံ နိဗ္ဗာနေယေဝ နိန္ဒံ ဟောတိ နိဗ္ဗာနပေါဏံ နိဗ္ဗာန-
 ပဟ္တာရံ။ တေနေဝဿ တဒါ သလ္လက္ခဏာနံ အန္တရန္တရာ
 ဝေမ္ပိ မနသိကာရော ဇာယတိ “ခဏေ ခဏေ ဘိဇ္ဇန-
 ဓမ္မာနံ သဗ္ဗသင်္ခါရာနံ ဂူပသမောယေဝ သုခေါ”တိ။

၉- မုဇ္ဈိတုကမျတာဉာဏ

ဣဒိနာ ပနဿ နိဗ္ဗိဒါဉာဏေန သလ္လက္ခိတေ သလ္လက္ခိ-
 တေ နိဗ္ဗိန္ဒန္တဿ တေ သင်္ခါရေ မုဇ္ဈိတုကာမံ၊ တေဟိ ဝါ
 မုဇ္ဈိတုကာမံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တေန သမ္ပယုတ္တံ ဉာဏံ
 မုဇ္ဈိတုကမျတာဉာဏံ နာမ။ တဒါ ဟိဿ ကာယေ
 နာနာဝိဓာ စ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ၊ ဧကေကသ္မိ” စ ဣရိယာ-
 ပထေ စိရံ အဋ္ဌာတုကာမတာ ယေဘုယျေန ပါတုဘဝန္တိ။
 တောသုပန အပါတုဘူတာသုပိ သင်္ခါရာနံ အနဿာသိက-
 ဘာဝေါ သုဠတရံ ပါကဇောယေဝ ဟောတိ။ တေနသ
 သလ္လက္ခဏာနံ အန္တရန္တရာ ဝေမ္ပိ ပဏ္ဍေတိ “ယန္နုနာဟံ
 ဣတော ဝိပ္ပမေဝ မုစ္စေယျ”န္တိ စ၊ “ယန္နုနာဟံ ဣမေသံ
 သင်္ခါရာနံ ဂူပသမဋ္ဌာနံ ပါပုဏေယျန္တိ”စ၊ ယန္နုနာဟံ

ဣမေ သင်္ခါရေ သဗ္ဗသော ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ”န္တိ စ။ သလ္လက္ခဏာဗိတ္တဉ္ဇဿ တဒါ သလ္လက္ခဏေ သလ္လက္ခဏေ သလ္လက္ခိတာရမ္ပဏတော ပက္ကမမာနံ ဝိယ (ပက္ကမိတွာ ပသာယိတုကာမံ ဝိယ) ဟောတိ။

ဧဝံ ပန သင်္ခါရေ မုဉ္ဇိတုကာမော ယောဂီ တေသံ မောစနက္ခာယ တေဟိ စ မုတ္တနက္ခာယ ပုန ဝိရိယံ ဒဋ္ဌတရံ ကတွာ တေယေဝ သင်္ခါရေ သလ္လက္ခေတိ၊ တေနေဝေတံ တဒါပဝတ္တဉာဏံ ပဋိသင်္ခါဉာဏံ နာမ။ ပဋိသင်္ခါတိ ဝါ၊ ပုနသလ္လက္ခဏာတိ ဝါ၊ ပုန ဝိပဿနာတိ ဝါ ဟိ ဧတံ အတ္ထတော ဧကံ။ တဒါ ဟိဿ သင်္ခါရာနံ အနိစ္စ-ဒုက္ခ-အနက္ခာကာရာ သုပါကဋှာ ဟောန္တိ။ တေသုပိ စ ဒုက္ခာ-ကာရော ဝိသေသတော ပါကဋှော ဟောတိ။ တဒါပိ ဟိဿ ကာယေ ယေဘုယျေန နာနာဝိဓာ တိဗ္ဗာ ခရာ ကဋုကာ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ ဗလဝတရာ ဟုတွာ ပါတု-ဘဝန္တိ။ တေနေဝဿ သကလောပိ နာမရူပကာယော အဘိဒုက္ခမော ရောဂက္ခန္ဓော ဝိယ စ၊ ဒုက္ခက္ခန္ဓော ဝိယ စ ဟုတွာ ခါယတိ။ ဧကေနသ္မိံ စ ဣရိယာပထေ စိရံ ဌာတုံ အသမတ္တဘာဝသင်္ခါတာ အက္ခမနိယတာပိ ယေဘုယျေန ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တဒါ ဟေသ ဧကေနသ္မိံ ဣရိယာပထေ စိရံ ဌာတုံ န သက္ခောတိ၊ နစိရံယေဝ ပဋိသင်္ခိတုကာမော ဟောတိ၊ သင်္ခါရာနံ ဒုက္ခမဘာဝဿ ဥပဋ္ဌာနမေဝေတံ။ ဧဝံ ပဋိသင်္ခိတုကာမေနာပိ ပန န လဟုံ လဟုံ ပဋိသင်္ခိတဗ္ဗံ၊ တသ္မိံ တသ္မိံယေဝ ပန ဧကေန ဣရိယာပထေ နိစ္စလေန ဟုတွာ စိရတရံ

ဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏကထာ

၂၉

ဌတွာ သလ္လက္ခေတုံ ယောဂေါ ကာတဗ္ဗော။ ဝေဠု တံ အက္ခမနိယတံ သမတ်က္ကမတိ။

ဝိပဿနာဉာဏံ ပနဿ တဒါ ဗလဝံ ဟောတိ သုဝိသဒံ၊ တေနေဝ ဟိဿ ဒုက္ခာပိ ဝေဒနာ ဥပနိဇ္ဈာယ သလ္လက္ခိယမာနာ ခဏေနေဝ ဂူပသမ္ပတိ။ သဗ္ဗသော အဂူပသန္တာယပိ ပနဿာ ခဏေ ခဏေ ပဗ္ဗ ပဗ္ဗ-တော ဘေဒေါ ပညာယတိ၊ (ဧကေကေန သလ္လက္ခဏေန ဧကေကာယ ခဏိက ဝေဒနာယ ခယဝယ သင်္ခါတော ဘေဒေါ ပညာယတိ၊ န သမ္ပသန ဉာဏကာလေ ဝိယ သဘာဂဝေဒနာနဗ္ဗိ သန္တတိ သင်္ခါတော ပဗန္ဓော ပညာ-ယတိ တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ)။ ရရံ ပန အနိက္ခိပိတွာ နိရုန္တရံ ဥပနိဇ္ဈာယ သလ္လက္ခိယမာနာ သာ နစိရဿေဝ သဗ္ဗ-သော ဂူပသမ္ပတိ။ ဝေဠု ဂူပသန္တာ သာ တထာဂူပ-သန္တာဝ ဟောတိ၊ န ပုန ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဝေဠု ဝိပဿနာ-ဉာဏေ ဗလဝန္တေ သုဝိသဒေပိ သမာနေ ယောဂီ န တာဝတ္ထကေန တုဠမိတ္တော ဟောတိ။ တေနဿ “န မေ ဒါနိ ဝိပဿနာဉာဏံ ဝိသဒ”န္တိ ပိ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တမ္ပိ ပန စိတ္တံ သလ္လက္ခဏေန ပဇဟိတွာ ယထာပါကဓဇ နာမရူပသင်္ခါရေ နိရုန္တရံ သလ္လက္ခေတုံ ဝေ ယောဂေါ ကာတဗ္ဗော။

ဝေဠုဿ နိရုန္တရံ သလ္လက္ခေန္တဿ မိနိတ(ဝိဃာဒိကာ) ပရိစ္ဆေဒံ ဝါ, ဃာဒိကာပရိစ္ဆေဒံ ဝါ, ဒိဝသ ပရိစ္ဆေဒံဝါ, အတိက္ကန္တကာလေ ပုရိမသလ္လက္ခဏတောပိ သုဝိသဒတရံ

သလ္လက္ခဏံ ပပတ္တတိ။ တဒါ ဟေသ သဗ္ဗမိ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ
 စ၊ ဣရိယာပထာနံ အက္ခမနိယတံ စ၊ ဝိပဿနာဉာဏ-
 သိပ္ပံ “အဝိသဒ”န္တိ ပပတ္တမိတ္တံ စ သမတိက္ကမတိ။
 သလ္လက္ခဏဉ္စဿ သီဃတရံ သီဃတရံ ပပတ္တတိ။
 သလ္လက္ခဏေ သလ္လက္ခဏေ စ တိဏ္ဍိ အနိစ္စာဒိလက္ခဏာနံ
 အညတရံ သုဝိသဒံ ပဇာနာတိ။ ဝေဉ္စဿ သီဃတရံ
 သီဃတရံ သလ္လက္ခေတွာ တိဏ္ဍိ လက္ခဏာနံ အည-
 တရဿ ပဇာနနံ ဗသပဋိသင်္ခါဉာဏံ နာမ။

၁၀-သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ

ဣမသိပ္ပံ ပန ပဋိသင်္ခါဉာဏေ ပရိပက္ခေ သတိ
 ယထာပါကဓဇ နာမရူပသင်္ခါရေ သယမေဝ ပဇာနမာနံ
 ပဇာနမာနံ ဟုတွာ အတ္တနာဝ အတ္တာနံ ဝဟန္တိ ဝိယ
 သန္တာနဝသေန (ပဗန္ဓဝသေန) ပပတ္တံ ဉာဏံ သင်္ခါ-
 ရုပေက္ခာဉာဏံ နာမ။

တဒါ ဟိဿ သင်္ခါရေန ဥပဋ္ဌာနတ္ထာယပိ န ကောစိ
 ဗျာပါရေ ကာတဗ္ဗော အတ္တိ၊ တထာ တေသံ ပဇာန-
 နတ္ထာယပိ။ ဧကေကသိပ္ပံ ဟိ သလ္လက္ခဏေ နိဋ္ဌိတေ ပုန
 သလ္လက္ခိတဗ္ဗံ အာရမ္မဏံ သယမေဝ ဥပဋ္ဌာတိ။ ဝိပဿ-
 နာဉာဏဉ္စ တံ သယမေဝ သလ္လက္ခေတွာ ပဇာနာတိ။
 သောဂိနာ န ကောစိ ဗျာပါရေ ကာတဗ္ဗော ဝိယ
 ဘောတိ။

ယထာ စ ပုဗ္ဗေ သင်္ခါရေန ဘင်္ဂဒဿနေန ဘယဉာဏ-
 တော ပဋ္ဌာယ ဘယာကာရေ စ အာဒိနဝ ဒဿနဉ္စ

ဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏကထာ

၃၁

နိဗ္ဗိဒါကာရော စ မုဋ္ဌိတုကာမတာ စ ယထာလဒ္ဓဉာဏေန
 အသန္တဋ္ဌတာ စ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ န တထာ ဣဒါနိ သိဃာတရံ
 သိဃာတရံ ဘိဇ္ဇန္တာနံ သင်္ခါရာနံ ဘင်္ဂံ ပဿတောပိ
 တေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယပိ န
 ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ခမိတုံ အသမတ္တတာပိ နတ္ထိ။
 ယေဘုယျေန ပနဿ ယောဂိနော တဒါ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ
 သဗ္ဗသော ဂူပသန္တာယေဝ ဟောတိ။ (န ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ
 ဂုတ္တံ ဟောတိ)။ ဘာယိတဗ္ဗံ ဝါ သောစိတဗ္ဗံ ဝါ
 စိန္တေန္တဿာပိ နေဝ ဘယံ ဝါသောကော ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
 ဣဒံ တာဝ သင်္ခါရုပေက္ခာယံ အယဿ ဝိပ္ပဟာနံ။ (၁)

ယထာ စ ပုဗ္ဗေ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏကာလေ ဝိပဿနာ-
 ယ ဝိသဒဘာဝံ နိဿာယ ဗလဝသောမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇိ။
 န တထာ ဣဒါနိ သင်္ခါရုပေက္ခာယ အတိသန္တသုခုမ-
 သုပိသဒဘာဝဓိ နိဿာယ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သောမနဿ
 သံဝတ္တနိကာနိ ဣဋ္ဌာရမ္မဏာနိ ပဿန္တဿာပိ အနု-
 ဘုဒ္ဓိတဗ္ဗာ သမ္ပတ္တိယော မနသိကရောန္တဿာပိ န ဗလဝ
 သောမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣဒံ သင်္ခါရုပေက္ခာယံ နန္ဒိယာ
 ဝိပ္ပဟာနံ။ (၂)

ယံ ယံ ဆသု ဇွါရေသု အာပါတမာဂတံ အာရမ္မဏံ
 ဣဋ္ဌံ ဝါ ဟောတု အနိဋ္ဌံ ဝါ၊ တံ တံ အရဇ္ဇန္တော
 အဒုဿန္တော သမမေဝ သလ္လက္ခေတွာ ပဇာနာတိ။
 (ပဇာနနမတ္တမေဝ ဟောတိတိ ဂုတ္တံ ဟောတိ။ အယံ
 သင်္ခါရုပေက္ခာယ အဇ္ဈုပေက္ခဏာဘာဝေါ။ (၃)

ဣဒေမဝ ဟိ ဂုဏ်က္ခယံ သန္ဓာယ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တံ
“ဘယဉ္စ နန္ဒိဉ္စ ဝိမဟာယ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု ဥဒါသိနော
ဟောတိ မဇ္ဈတ္တော”တိ။

“ဣဒါနိ ပုနရိ ဒဋ္ဌံ သလ္လက္ခေသီ”တိ ပုန ဝါယမန္တဿ
ပန နစိရံယေဝ သလ္လက္ခဏံ ပဂုဏံ ဟုတွာ အတ္တနာဝ
အတ္တာနံ ဝဟန္တံ ဝိယ ဟောတိ။ တတော ပဋ္ဌာယ
ယောဂိနော န ကောစိ ဗျာပါရော ကာတဗ္ဗော အတ္ထိ။
ဗျာပါရံ အကရေန္တဿပိ သလ္လက္ခဏံ သန္တာနဝသေန
(ပဗန္ဓဝသေန) စိရံ ပဝတ္တတိယေဝ၊ ဒုတ္တိဗ္ဗာဒိကာ ကာ-
လမ္ပိ နိရန္တရံ ပဝတ္တတေဝ။ အယံ သင်္ခါရပေက္ခာယ
သန္တိဋ္ဌနာဘေဝေါ။ ယံ သန္ဓာယ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ ဝုတ္တံ
“သန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရပေက္ခာသု ဉာဏ”န္တိ။ တဒေဝ
ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဒိကာယံ “ဉာဏဿ သန္တာနဝသေန
ပဝတ္တိံ သန္ဓာယာဟာ” တိ ဝဏ္ဏိတံ။ (၁)

သလ္လက္ခဏေ ပန အတ္တနာဝ အတ္တာနံ ဝဟန္တေ ဝိယ
ဇာတေ တတော ပဋ္ဌာယ စိတ္တံ နာနာအာရမ္မဏေသု
ပေသိယမာနမ္ပိ န ဂစ္ဆိတေဝ။ တတ္ထ ဂတမ္ပိ တံ နစိရံ
ယေဝ သလ္လက္ခိတဗ္ဗံ အာရမ္မဏံ ပစ္စာဂတိံ ပုနရိ
နိရန္တရံ သလ္လက္ခေတိယေဝ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ပတိ-
လိယတိ ပဋိကုဋတိ န သမ္ပဿာရိယတိ” တိ။ (၂)

၁၁-ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ ဝိပဿနာဉာဏ

ဝေမဿ အနေက , ဂုဏာနိသံသာနုဘာဝသမ္ပန္နေန
သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏေန ယထောပဋ္ဌိတေ သင်္ခါရေ သလ္လ-

ကျွန်တို့သမ္မယဒါ တံ ဉာဏံ ပရိပတ္တိံ ဟောတိ တိက္ခံ
 သူရံ သုဝိသဒံ သိခါပတ္တိံ၊ တဒါ တံ (ဉာဏံ) ယထော-
 ပဋိတံ သင်္ခါရံ သလ္လက္ခေတွာ ဘင်္ဂဒဿနေနေဝ အနိစ္စ-
 တော ဝါ ပဇာနာတိ၊ ဒုက္ခတော ဝါ ပဇာနာတိ၊
 အနတ္တတော ဝါ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ဣမေသု တိသု
 လက္ခဏေသု ဧကေန လက္ခဏေန သုပရိသုဒ္ဓိံ ပဇာနန္တိ
 ယံ သုဝိသဒတရံ သလ္လက္ခဏံ သိဃံ သိဃံ ပါတုဘဝတိ
 နတ္တိက္ခတ္တံ ဝါ တဒုတ္တရိ ဝါ။ အယံ ဝုဠာနဂါနိဒ္ဓိ-
 ဝိပဿနာ နာမ။

အထဿ ဣမိဿာ ဝုဠာနဂါနိဒ္ဓိယာ ပန္နိမဘူတဿ
 သလ္လက္ခဏာစိတ္တဿ အနန္တရံ ယောဂိနော စိတ္တံ သဗ္ဗသင်္ခါ-
 ရ နိရောဓသင်္ခါတံ နိဗ္ဗာနမေဝ ပက္ခန္တတိ၊ တေနဿ တဒါ
 သဗ္ဗသင်္ခါရာနံနိရောဓသင်္ခါတောဂူပသမောဝ ပညာယတိ။

ဧတ္ထ ဟိ နိဗ္ဗာန သန္တိကရဏာကာရော ဗဟူသု
 သုတ္တေသု ဧဝံ ဒဿိတော “ဓမ္မစက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ယံကိဋ္ဌိ
 သမုဒပာဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မံ” ဟိ။ ဧတ္ထ စ နိရောဓ
 ဓမ္မံ ဟိ ဣမိနာ သဗ္ဗေသံ သမုဒယဓမ္မာနံ သင်္ခါရာနံ နိရော
 ဓဿ ဂူပသမဿ သန္တိကရဏာကာရော ဒဿိတော။

မိလိန္ဒပဥပ္ပကရဏေဝိ ဧဝံ ဝုတ္တံ “တဿ တံ စိတ္တံ
 အပရာပရံ မနသိကာရောတော ပဝတ္တံ သမတိက္ကမိတွာ
 အပ္ပဝတ္တံ ဩက္ကမတိ၊ အပ္ပဝတ္တမနုပ္ပတ္တော မဟာရာဇ
 သမ္မာပဋိပန္နော ‘နိဗ္ဗာနံ သန္တိကရောတိ’တိ ဝုစ္စတိ”တိ။

ဧတ္ထာယမဓိပ္ပါယော....နိဗ္ဗာနံ သန္တိကာတု ကာမေန
 ဟိ ယောဂိနာ ဆသု ခွါရေသု ယထာပါကဋံ နာမရူပံ

သလ္လက္ခဏာဝသေန အပရာပရံ မနသိကာတဗ္ဗံ။ ဇေမဿ
 မနသိကရောတော ယာဝါနုလောမာ တံ မနသိကာရ-
 သင်္ခါတံ သလ္လက္ခဏာစိတ္တံ ခဏေ ခဏေ (နဒိသောတော
 ဝိယ အဗ္ဗောဓိန္ဒံ ပုနပ္ပုနံ ပဝတ္တနတော) ပဝတ္တသင်္ခါတေ
 နာမရူပ သင်္ခါရဓမ္မေ ယေဝ ပတတိ။ ပဉ္စမကာလေ
 ပန တသ္မိံ ပဝတ္တေ အပတိတွာ တံ သမတိက္ကမိတွာ
 (ပဝတ္တသင်္ခါတဿ နာမရူပ သင်္ခါရဿ ဥပပဋိပက္ခ-
 ဘူတံ) အပ္ပဝတ္တံ ဩက္ကမတိ၊ အပ္ပဝတ္တံ အနုပ္ပတ္တံ
 ဟောတိ၊ (သင်္ခါရူပသမသင်္ခါတံ နိရောဓံ ဩက္ကန္တံ ဝိယ
 ပတ္တံ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ)။ ဧဝံ ပုဗ္ဗေယေဝ
 ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဒိနာ၊ သီလဝိသုဒ္ဓိ - စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ - ဒိဋ္ဌိ-
 ဝိသုဒ္ဓိအာဒိနာပိ ဝါ သမ္မာ အဝိပရိတံ ပဋိပန္နော ဟုတွာ
 (တဿ အပ္ပဝတ္တံ ဩက္ကန္တံစိတ္တဿ ဝသေန) အပ္ပဝတ္တံ
 အနုပ္ပတ္တော ယောဂီ နိဗ္ဗာနံ သန္တကရောတိ၊ နိဗ္ဗာနံ ပစ္စက္ခံ
 ကရောတိ၊ ပစ္စက္ခတော ပဿတိ နာမာတိ ဝုတ္တတိတိ။

၁၂-အနုလောမညဏ

တတ္ထ စ ဝုဠာနဂါမိနိယာ ဝိပဿနာယ ပဉ္စိမံ
 သလ္လက္ခဏာဉာဏံ အနုလောမညဏံ နာမ။ ဣဒံ ပဋိ-
 ပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိယာ ပရိယောသာနံ။

၁၃-ဂေါတြဘုညဏ

တဒနန္တရံ သင်္ခါရနိရောဓဘူတေ ဝိသင်္ခါရေ နိဗ္ဗာနေ
 ပဌမံ ပတိတံ ဝိယ ပါတုဘူတံ ဉာဏံ ဂေါတြဘုညဏံ
 နာမ။

ဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏကထာ

၃၅

၁၄-မဂ္ဂဉာဏ (ဆ) ဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ

တဒနန္တရံ တသ္မိယေဝ သင်္ခါရ နိရောဓဘူတေ
ဝိသင်္ခါရေ နိဗ္ဗာနေ တိဋ္ဌန္တံ ဉာဏံ မဂ္ဂဉာဏံ နာမ။ ယံ
ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိတိပိ ဝုစ္စတိ။

၁၅-ဖလဉာဏ

တဒနန္တရမ္ပိ တသ္မိယေဝ သင်္ခါရနိရောဓ ဘူတေ
ဝိသင်္ခါရေ နိဗ္ဗာနေ တံ သဒိသာကာရေန ပဝတ္တိံ ပဋိမ-
ဘာဂဉာဏံ ဖလဉာဏံ နာမ။

၁၆-ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ

ဣမဿ ပန ဂေါတြဘုမဂ္ဂဖလသင်္ခါတဿ ဉာဏတ္ထ-
ယဿ ပဝတ္တိက္ခဏော စိရံ န ဟောတိ။ ဧကဿ
သလ္လက္ခဏစိတ္တဿ ဝိယ အတိပရိတ္တံ ခဏမတ္တံ ဟောတိ။
တတော ပရံ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တေန စ
ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏေန ပုဗ္ဗေ သိဃံ သိဃံ သလ္လက္ခေတွာ
ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ အာဂတဘာဝဉ္စ ပဋိမသလ္လက္ခဏဿ
အနန္တရံ မဂ္ဂစိတ္တဿ နိရောဓေ ပက္ခန္ဓနုဉ္စ ပဇာနာတိ။
ဧသော မဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏာ နာမ။

မဂ္ဂဿ စ ပစ္စဝေက္ခဏာယ စ ဝေမဏ္ဍိကာလေ နိရော-
ဓေယေဝ ပြိတဘာဝဉ္စ ပဇာနာတိ။ ဧသော ဖလပစ္စဝေက္ခဏ-
ာ နာမ။

ဣဒါနေဝ ဝိဒိတာရမ္ပဏဿ သဗ္ဗသင်္ခါရ သုည-
တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ဧသော နိဗ္ဗာနပစ္စဝေက္ခဏာ နာမ။
ဝုတ္တဗျေတံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ....

“ဣမိနာ ဝတာဟံ မဂ္ဂေန အာဂတောတိ မဂ္ဂံ ပစ္စ-
 ဝေက္ခတိ။ အယံ မေ အာနိသံသော လဒ္ဓေါတိ ဖလံ
 ပစ္စဝေက္ခတိ အယံ မေ ဓမ္မော အာရမ္မဏတော ပဋိ-
 ဝိဒ္ဓေါတိ အမတံ နိဗ္ဗာနံ ပစ္စဝေက္ခတိ”တိ။ ကိလေသ-
 ပစ္စဝေက္ခဏာ ပန ကေသညိ ဟောတိ၊ ကေသညိ န
 ဟောတိ။

တတော ပရမီ ပနေသ ယထာပါကဋံ နာမရူပံ
 သဏ္ဌက္ခေတိယေဝ။ သဏ္ဌက္ခေန္တဿာပိ စဿ တံ
 နာမရူပံ ထူလံ ထူလံ ဟုတွာ ပညာယတိ၊ န ပုဗ္ဗေ
 သင်္ခါရပေက္ခာ ဉာဏကာလေ ဝိယ သုခုမံ။ ကဿောတိ
 စေ ?.....တဒါပဝတ္တဉာဏဿ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ ဘာဝ-
 တော။ အရိယပုဂ္ဂလာနံ ဟိ ဝိပဿန္တာနံ ပဌမံ
 ဥဒယဗ္ဗယဉာဏမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာတိ။

ကေသညိ ပန ယောဂီနံ မဂ္ဂဖလတော ဘုဒ္ဓာနကာလေ
 တဒါနုဘာဝသဉ္ဇာတာ ဗလဝတိ သဒ္ဓါ - သုခ - ဝီတိ-
 ပဿဒ္ဓိယော သကလကာယံ အဇ္ဈောတ္တရမာနာ ပဝတ္တိ-
 န္တိ။ တေန တဒါ ကိပ္ပိဝိ ဝိပဿိတုံ န သက္ကောန္တိ။ ဝိရိယံ
 ဒဋ္ဌံ ကတွာ ဝိပဿန္တာပိ ခဏတော ဝိသုံ ဝိသုံ
 ပရိန္တိန္ဒိတွာ သုဝိသဒံ ပဇာနိတုံ န သက္ကောန္တိယေဝ။
 ဗလဝဝေဂေန ပန ပဝတ္တမာနံ ဝီတိ - ပဿဒ္ဓိ - သုခမေဝ
 အနုဘာဝမာနာ တိဋ္ဌန္တိ။ ဗလဝသဒ္ဓါယ စဿ အတိပသန္တံ
 စိတ္တမ္ပိ ဧကဗ္ဗာဒိက-ဒွိဗ္ဗာဒိကာဒိကာလံ နိရန္တရံ ပဝတ္တတိ၊
 တေန စ စိတ္တေန အတိပသန္တေ သဩဘာသေ အဇ္ဈော-
 ကာသသဒိသေ ဌာနေ တိဋ္ဌမာနာ ဝိယ ဟောန္တိ။ တဒါ-

ဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏကထာ

၃၇

ဥပ္ပန္နဉ္စ ပသန္နဗိတ္တသဟိတံ ဝိတိသုခံ ယောဂိနော ဇေဝံ
ပသံသန္တိ “န ဝတ မေ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဇေဝရူပံ သုခံ
ဧကဝါရမ္ပိ အနုဘူတပုပ္ဖံ ဒိဋ္ဌပုပ္ဖဉ္စ”တိ။ နတ္ထိဗုဒ္ဓိကာ-
တိက္ကန္တကာလေ ပန တာ သဒ္ဓါ-သုခ-ဝိတိ-ပဿဒ္ဓိယော
တနုကာ ဟောန္တိ၊ တေန တေ တဒါ ယထာပါကဋ်
နာမရူပံ သလ္လက္ခေဘုမ္ပိ ဝိသု ဝိသု ပရိန္တုန္တိတွာ သုဝိသဒံ
ပဇာနိတုမ္ပိ သက္ကောန္တိယေဝ။ ပဌမံ ပန တဒါဝိ
ဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

၁၇-ဖလသမာပတ္တိ

ဧဝံ သလ္လက္ခေန္တဿ ပန ဝိပဿနာဉာဏံ အနုက္က-
မေန ဥဂ္ဂတိွာ နစိရမေဝ ပုနဝိ သင်္ခါရပေက္ခာဘာဝံ
ပါပုဏာတိ။ တဒါ ပန သမာဓိဗလေ အပရိပုဏ္ဏေ
သင်္ခါရပေက္ခာယေဝ ပုနပ္ပုနံ ပဝတ္တတိ။ တသ္မိံ ပန
ပရိပုဏ္ဏေ “ပဌမမဂ္ဂဖလမေဝ သန္ဓာယဝိပဿန္တဿ”
သောတာပတ္တိ ဖလဗိတ္တမေဝ ဖလသမာပတ္တိ ဝသေန
သင်္ခါရနိရောဓံ ပါပုဏာတိ။ တဿ ပဝတ္တိ စ ပုဗ္ဗေ
မဂ္ဂဝိတိယံ မဂ္ဂဖလဗိတ္တာနံ ပဝတ္တိယာ ဧကသဒိသာ-
ယေဝ။ ဧကဝလံ ပနေတ္ထ ဖလသမာပတ္တိယာ စိရမ္ပိ
ဌာတုံ သမတ္တဘာဝေါယေဝ ဝိသေသော။

ဣမိဿာ ပန ဖလသမာပတ္တိယာ ပုနပ္ပုနံ စ ပါပုဏ-
နတ္ထာယ၊ သီဃံ သီဃံ စ ပါပုဏနတ္ထာယ၊ ပတ္တကာလေ
စဿာ စိရဋ္ဌိတတ္ထာယ (ပဉ္စ မိနိတကာလံ ဝါ ဒသ-
ပန္နရသ-တိံသမိနိတကာလံ ဝါ ဧကဗုဒ္ဓိကာဒိကာလံ ဝါ

ဌိတက္ကာယ) “ဧဝံ ဟောတု၊ ဧဝံ ဟောတု”တိ အဓိဋ္ဌာယ အဓိဋ္ဌာယဝိ ယောဂေါ ကာတဗ္ဗော။

ဖလသမာပတ္တိယာ သမာပဇ္ဇနက္ကာယ ဟိ ယောဂံ ကရောန္တဿ ပဌမံ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တတော အနုက္ကမေန ဥဂ္ဂတိော န စိရမေဝ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (ကတပရိစယကာလေ ပန စတုပဉ္စဝါရမတ္တံ သလ္လက္ခဏေနပိ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ယေဝ)။ တတော သမာဓိဗလေ ပရိပုဏ္ဏေ ပုနပ္ပုနန္တိ ဖလစိတ္တံ နိရောဓေ ဖလသမာပတ္တိဝသေန အပ္ပေတိ။ ကဿိ ပန စင်္ဂမန္တဿပိ ဘုဉ္ဇန္တဿပိ : ကဒါစိ အပ္ပေတိယေဝ။ ယထာပရိစ္ဆိန္န ကာလမ္ပိ သမာပတ္တိ တိဋ္ဌတိယေဝ။ သမာပဇ္ဇနက္ခဏေ ပနဿ စိတ္တံ သင်္ခါရနိရောဓေယေဝ တိဋ္ဌတိ၊ တတော အညံ ကိပ္ပိဝိ န ဝိဇာနာတိ။

၁၈-ဥပရိမဂ္ဂဘာဝနာ

ဧဝံ ဖလသမာပတ္တိယံ ပရိစယံ ကတွာ ဥပရိမဂ္ဂ- ဖလာနန္တိ အတ္ထာယ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ယောဂေါ ကာတဗ္ဗော။ တဒတ္ထာယ ယောဂံ ကာတုကာမေန ကိံ ကာတဗ္ဗန္တိ။ ပုဗ္ဗေ ဝိယ ဆဿ န္ဒါရေဿ သလ္လက္ခဏမေဝ ကာတဗ္ဗံ။

တဿှာ တေန အတ္တနော ဆဿ န္ဒါရေဿ ယထာ- ပါကင်္ဂံ နာမရူပံ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ။ သလ္လက္ခေန္တော စေသ ပဌမံ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဝတ္ထာယံ ထူလထူလမ္ပိ သင်္ခါရ- ဓမ္မံ ပဿတိ အသမာဟိတမ္ပိ စိတ္တံ။ အယဉ္စိ ဥပရိမဂ္ဂ- ဘာဝနာ ဖလသမာပတ္တိ ဝိပဿနာ ဝိယ သုကရာ န ဟောတိ၊ အဘိနဝံ ဘာဝေတဗ္ဗ ဝိပဿနာ ဘာဝတော

ဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏကထာ

၃၉

ထောက် ဒုက္ခရာ ဟောတိ၊ န ပန ပဌမာရန္တ ကာလေ
 ဝိယ အတိဒုက္ခရာ။ ကောဟမတ္တေနာပိ ကေဃန္တိကာ-
 မတ္တေနာပိ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏံ ပါပုဏိတုံ သက္ကောတိ-
 ယေဝ။ ဣဒဉ္စေတ္ထ ဝစနံ နာတိတိက္ခပညာနံ သာရနိက-
 နေယျပုဂ္ဂလာနံ ယေဘုယျပဝတ္တိံ နိဿာယ အနုမာန
 ဝသေန တာဒိသေယေဝ ပုဂ္ဂလေ သန္ဓာယ ခုတ္တံ။ သင်္ခါရ-
 ပေက္ခံ ပတွာပိ ပနဿ ဣန္ဒြိယေသု အပရိပက္ခေသု သာ
 ယေဝ သင်္ခါရပေက္ခာ ပုနပ္ပုနံ ပဝတ္တတိ။ ယဒိပိ ဟိ အာဂ-
 တဖလော အတ္တနော အဓိဂတဖလံ ကေဃန္တိ ကဗ္ဗန္တိရေပိ
 အနေကဝါရံ သမာပဇ္ဇိတုံ သက္ကောတိ၊ ဥပရိမဂ္ဂံ ပနေသ
 အပရိပတ္တိန္ဒြိယော ကောဟန္တိဟတိဟာဒိဟိပိ ပါပုဏိတုံ
 န တာဝ သက္ကောတိ၊ သင်္ခါရပေက္ခာယမေဝ တိဋ္ဌတိ။

သစေ ပနေသ တဒါ အတ္တနော အဓိဂတ ဖလဿ
 ပါပုဏနက္ခာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရေယျ။ နတ္တိဒိနိတမတ္တေ-
 နာပိ တံ ပါပုဏေယျ။ ဣန္ဒြိယေသု ပန ပရိပက္ခေသု
 ဥပရိမဂ္ဂက္ခာယ ဝိပဿန္တဿ သိခါပတ္တသင်္ခါရပေက္ခာ-
 နန္တရံ ပုဗ္ဗေ ဝိယ သာနုလောမံ သင်္ဂေါတြဘု ဥပရိမဂ္ဂ-
 ဖလမ္ပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ယေဝ၊ တတော ပရံ ပစ္စဝေက္ခဏာဒိနိ
 ပုရိမသဒိသာနေဝ။ ယာဝ အရဟတ္တာပိ ပန အဝ-
 သေသော ဝိပဿနာနယော စ ဉာဏပဋိပါဋိ စ ဝုတ္တ-
 နယာနုသာရေနေဝ သက္ကာ ဉာတုံ၊ တသ္မာ န ဣတော
 ပရံ ဝိတ္ထာရယာမာတိ။

အယဉ္ဇိ ဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏကထာ ယောဂီနံ သုခေန အဝ-
 ဗုတ္တနက္ခာယ သင်္ခေပတောယေဝ လိခိတာ၊ န ပန

ဝိတ္ထာရတော ပရိပုဏ္ဏံ ကတွာ။ ဗဟူသု စ ဌာနေသု
 ပါဠိဂတိမ္ပိ အနုနက္ခိယံ ပုနရတ္တုဒိ ဒေါသသဟိတာနိပိ
 ဝစနာနိ ပက္ခိပိတွာ သုဝိညေယျ နယေနေဝ လိပိတာ။
 တသ္မာ န ဧတ္ထ ဒေါသော အဝလောကိတဗ္ဗော အပရိ-
 ပုဏ္ဏတယ ဝါ ပါဠိဂတိယာ ဝါ။ အတ္ထောယေဝ ပနသုဠု
 မနသိ ကာတဗ္ဗော ဝိညူဟိတိ ဣဒံ မမ သတုပ္ပါဒ ဝစနံ။

ကိစ္ဆာပါယံ အဓိဂတ ဝိသေသာနမတ္ထာယ ကတာတိ
 အာဒိတောဝ ဒသိတာ၊ တထာပိမံ အညေပိ စေ
 ဩလောကေယျ၊ တေသမတ္ထာယ အယံ မမ
 အာသိသနာ၊ ယထာ ဟိ အတိမနောဟရမ္ပိ မနုညံ
 ရသဝန္တံ ဩစဝန္တံ ခါဒနိယံ သာမံ ခါဒိတွာ ဝေ
 သုဝိညေယျံ ဟောတိ၊ န အခါဒိတွာ။ ဝေမေဝ ဧတ္ထ
 ဝုတ္တံ သဗ္ဗမ္ပိ ဉာဏပ္ပဝတ္တိံ သာမံ ပစ္စက္ခတော ဒိသွာ ဝေ
 သုဠု ဉာတံ သက္ကုဏေယျ၊ န ပစ္စက္ခတော အဒိသွာ။
 တသ္မာ ဇေတိဿာ နိဗ္ဗေမတိက ဇာနနဘူမိံ ပါပုဏန္တု
 သာဓေဝါတိ။ (ယထာ ပါပုဏာတိ၊ တထာ ပဋိပဇ္ဇန္တိ။ တိ
 ဝုတ္တံ ဟောတိ)။

(နိဂမနံ)

ယာ ဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏကထာ၊ မြွေဘာသာယ သင်္ခိတာ။
 အပ္ပဿုတာန မတ္ထာယ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မာန ယောဂိနံ။ ။
 မဟာဓဉ်နာမ ထေရေန၊ ဝိပဿနာ နယညနာ။
 သာယေဝ ပါဠိဘာသာယ၊ တေနေဝ ပရိဝုတ္တိတာတိ။ ။

ဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

သုဓမ္မဝတီစာပုံနှိပ်တိုက်
တိုက်နံပါတ် ၅၅၊ စစ်ကဲမောင်ခိုင်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
၁၃၁၈-ခု